

BUNBURY.

/THE IMPORTANCE OF BEING EARNEST.-/

Köznapi komédia 3 felvonásban.

Komoly emberek számára.

Irta:

Wilde Oszkár.

Fordította :

Mikes Lajos.

B U M B U R Y

/THE IMPORTANCE OF BEING EARNEST .-/

Köznapi komédia 3 felvonásban.

• Komoly emberek számára.

Irta:

Wilde Oszkár.

Fordította:

Mikes Lajos.

SZEMÉLYEK:

Worthing János, béke-bíró, Hertfordshire, Wolton, Manor ház.....
Moncrieff Algernon, a barátja.....
Chasuble, kanonok, a teológia doktora, wooltoni plébános.....
Merriman, Worthing főkomornyikja.....
Lane, Moncrieff szolgája.....
Lady Bracknell.....
Fairfax Gwendoline, leánya.....
Cardew Cecil, Worthing gyámleánya.....
Miss Prism, a nevelőnő.....

Történik :

Az I-ső felvonás Moncrieff Algernon lakásán, Londonban, W. Half-Moon
A II-ik " " a wooltoni Manor-ház kertjében. Street.
A III-ik " " " " " " " " ~~szalonjában.~~ szalonjában.

Idő: a jelenkor.

Első felvonás.

/Szín:- Moncrieff Algy lakása, a Hall-Monn Streeten. Ajtók jobbra elöl és balra hátul. Kandalló jobbra középtűt. A szoba berendezése művészies fényűzésre vall. Cigarettek, vajaskenyér, uborka-sandwich az íróasztalon balra. Zongorajáték hallatszik balról. A függöny felmeg Lane uzsonnateára terít a középső asztalon. Miután a zongora elhallgat, belép Algy./

1. jelenet.

ALGY: Hallotta, mit játszottam, Lane ?

LANE: Azt gondoltam, úrcm, nem illik hallgatózni.

ALGY: Sajnálom! Go-ndoskodott az uborka-sandwichról Lady Bracknell számára ?

LANE: /A sandwiches tálért megy, elhozza és odanyújtja Algynak./
Igenis, Moncrieff ur.

ALGY: /kivesz egy-két darabot, s leül jobbra a pamagra./ Oh, megálljon csak, Lane. Azt látom a könyvből, hogy osütörtök este, mikor lord Shorcham és Werthing ur nálam ebédel, nyolc üveg pezsgő fogyott.

LANE: /a teázó asztalat rendezgetve./ Igenis, Moncrieff ur. Nyolc meg egy fél üveg.

ALGY: Mondja csak, mi lehet az oka annak, hogy legényemberek háztartásában mindig a szolgák isszák meg a pezsgőt ? Pusztán kíváncsiságból kérdezem csak.

LANE: Azt hiszem, a jobb fajta minőség az oka, Moncrieff ur. Gyakran tapasztaltam, hogy nős emberek háztartásában elvétve akad csak elsőrendű pezsgő.

ALGY: Szent isten! Hát a házasság ennyire megrontja az erkölcsö-

LANE: /unnepélyesen./ Én a magam részéről nagyon kellemes életnek tartom, Moncrieff ur. /A vajaskenyérért megy./ Eddigelé

LANE: azonban nem igen tapasztaltam még ki eléggé. Egy ízben voltam még csak házasember. Egy kis közös félreértésen múlt a dolog, köztem, meg egy fiatal nőszemély közt.

ALGY: /az asztalhoz megy./ Alig hiszem, hogy a családi élete túlságosan érdekelne, Lane!

LANE: Nem, Moncrieff ur, nem is túlságosan érdekes. Én magam sose gondolok rá!

ALGY: Persze, persze. Jó lesz így, Lane, köszönöm.

LANE: Kérem, Moncrieff ur! /Kimegy./

ALGY: Ez a Lane, úgy látszik egy kissé könnyelműen gondolkodik a házasságról. Pedig ha az alsó néposztályok nem járnak elől jó példával, akkor ugyan mi hasznukat vegyük hát nekik? Általában úgy látszik fogalmuk sincs róla, milyen erkölcsi felelősség terheli őket.

LANE: /belép./ Worthing Szilárd ur! /Lane kimegy és belép Worthing

2. Jelenet.

Algy, Jani!

ALGY: /at asztal mellett sandwichet eszik./ Hogy vagy, édes Szilárdom? Mi szél hozott Londonba?

JANI: Oh, a szórakozás, a szórakozás! Mi más vihetné bárhová az embert? /Az asztalra teszi a kalapját./ Látom, Algy, megint csak eszel, mint rendszeren!

ALGY: /feszesen./ Ugy gondolom, minden jó társaságban szokott ^{dolog} egy kis frissítő öt óra tájban. Hol voltál múlt osütörtök óta? /Az íróasztalhoz megy./

JANI: Oh, falun!

ALGY: Mi a manót csinálasz ott?

JANI: /kesztyűjét huzz-a lefelé./ A városban maga mulat az ember, falun másokat mulattat. Szörnyű unalmas mulatság.

ALGY: És kik azok a mások, akiket te mulattatsz?

- JANI: /odavetve./ Oh, szomszédok! Szomszédok!
- ALGY: Aztán kellemes szomszédaid vannak odalenn Shropshire-ban ?
- JANI: Valósággal borzalmasak. Sohasem beszélek egyikükkel sem!
- ALGY: No, akkor pompásan mulattathatod őket./Az asztalhoz megy és még egy sandwichtet vesz./Apropos, ugy-e Shropshire a grófságod ? Vagy nem ?
- JANI: Micsoda? Shropshire ? Persze, persze ! Ohó! Minek itt ez a sok csésze? Meg az uborka-sandwich ? Kiket vársz teára ?
- ALGY: Oh, csak Augusztá nénit, meg Gwendolinet.
- JANI: Ej, de pompás !
- ALGY: Igen, igen, ez mind nagyon szép volna, csak hogy attól tartok, hogy Augusztá néinek nem igen lesz inyére, ha téged itt találó
- JANI: /leteszi a kesztyűjét./ Miért ?
- ALGY: Kedves öregem, az ahogy te Gwendolinénál flörtölsz, egyszerűen botrányos. Csaknem oly csunya dolog, mint ahogy Gwendoline veled flörtöl.
- JANI: Szerelmes vagyok Gwendolinebe. Éppen azért jöttem Londonba, hogy házassági ajánlatot tegyek neki.
- ALGY: Azt hitted, szórakozni jöttél. A házasság üzlet./Leül az asztalhoz./
- JANI: Mennyire híjával vagy te minden regényességnek! /Leül az asztalhoz./
- ALGY: Én bizony semmiféle regényességet sem látok a házassági ajánlatokban. A szerelem nagyon romantikus valami, de a szabatosan megfogalmazott házassági ajánlatban nyoma sincs a romantikának. Hisezn el is fogadhatják. Sőt azt hiszem, rendszerint el is fogadják. Akkor pedig vége minden izgalomnak. A romantika lényege a bizonytalanság./Jani sandwichtet akar venni; de Algy felkapja a tálat és a térdére teszi./Kérlek, ne nyulj az uborka-sandwich-hez. Kizárólag Augusztá néni

ALGY: számára rendeltem.

JANI: De hiszen te folyton abból eszel, amióta itt vagyok.

ALGY: Az egészen más. Hiszen Augusztá néni az én néném./Feláll./
fülemeli térdéről a tálat./Egyél a vajaskenyérből.Ezt
Gwendoline számára készítettem.Gwendoline rajong a vajas-
kenyérért.

JANI: /feláll és elveszi a vajaskenyeret./ Nagyon jó vajaskenyér.

ALGY: Ej, kedves öregem, azért ne fald úgy, mintha meg akarnád enni
mindjárt az egészet. Hiszen már is úgy viselkedel, mintha a
férje volnál Gwendolinének. Pedig nem vagy ám még a férje és
azt hiszem, hogy nem is leszel soha !

JANI: Hogy a manóba mondhatasz ilyet?

ALGY: Nos, először is, a lányok sohse mennek feleségül azokhoz a
férfiakhoz akikkel flörtölnek. Ezt illetlen dolognak tartas-
nák.

JANI: Oh, ez ostobaság!

ALGY: Éppenséggel nem, sőt ellenkezőleg, nagy igazság. Ez a magyará-
zata annak, miért találkozik az ember lépten-nyomon annyi ag-
legénnyel. Másodszor pedig, én nem egyezem bele ebbe a házasa-
ságba .

JANI: Te nem egyezel bele ?

ALGY: Kedves öregem, Gwendoline a legközelebbi unókahugom, s mie-
lőtt megengedném, hogy feleségül vedd, előbb meg kell magya-
ráznod részletesen, hogy állsz Cecillel ?/Algy a csengőhöz
megy és csenget./

JANI: Cecillel? Hogy a manóba érted ezt? Miféle Cecilről beszélsz?
Algy ? Nem ismerek senkit a világon, akinek Cecil a neve.

LANE: /belép./

ALGY: Hozza be azt a cigaretta-tárcát, amelyet Worthing ur a do-
hányzóban felejtett, mikor utoljára itt ebédelt.

LANE: Marancsára, Moncrieff ur. / El, /

- JANI: Azt akard talán mondani, hogy a cigarettatárcám itt volt nálad az egész idő alatt? Teringettél! Jól tetted volna, ha értesítesz róla. Dühöngő leveleket írtam miatta a rendőrségnek. Sőt már-már jutalmat akartam kitűzni a becsületes megtalálónak....
- ALGY: Én pedig azt mondom, jól tennéd, ha kitűznéd azt a jutalmat. E pillanatban véletlenül még a rendesnél is nagyobb szavamban vagyok.
- JANI: De most már fölösleges jutalmat kitűzni, mikor megvan a tárcá.
- LANE: /behozza tálcán a cigaretta tárcát, Jani át akarja venni, de Algy megalúzi és átveszi, Lane kinegy./
- ALGY: Ez nem szép tőled, Szilárd. Komolyan mondom. /Kinyitja a tárcát és nézegeti./ Különbem se baj, mert most, hogy szemügyre veszem a belső felírását, azt látom, hogy ez a tárca egyáltalában nem is a tied. /Elfordul./
- JANI: Már hogyné volna az enyém. Legalább százszor láttad nálam és a legosekélyebb jogod sincs elolvasni a belső felírását. Nagy illetlenség elolvasni más cigaretta-tárcájának a felírását.-
- ALGY: /Janinhoz fordul./ Igen, igen, csak hogy ez a cigarettatárcá nem a tied. Ez a cigarettatárcá olyan valakinek az ajándéka, akit Cecilnek hívnak; te pedig azt mondtad, hogy ilyen nevű ismerősöd nincsen.
- JANI: Nos, ha már mindenáron tudni akard, Cecil a nagynéném.
- ALGY: A nagynénéd ?
- JANI: Az. Sőt mi több, valóban bájos agg delnő. Tunbridge Wellsben lakik. De most már add vissza, Algy! /El akarja venni a tárcát
- ALGY: /hátrább húzódik a pamlag mögé./ De miért nevezi magát kis Cecilnek, ha a nagynénéd és Tunbridge Wellsben lakik? /Olvas-

- ALGY: sa./"A kis Cecil, forró szeretete jeléül."
- JANI: /a pamlaghoz megy és rátérdel./Kedves öregem, ez csak világos!Némelyik nagynéni magas, némelyik meg nem magas. Ez föltétlenül minden nagynéninek a saját külön ügye. Te, úgy látszik azt hiszed, hogy minden nagynéni okvetlenül szakasztot mész a tiednek./A tárcsa után kap./Es képtelenség!Az istenért, add vissza már a cigaretta-tárcémat./Áthajol a pamlag fölétt./
- ALGY: Jó, jó, kedves öregem, de hát miért nevez a nagynénéd téged bácsijának? "A kis Cecil forró/szeretettel/ szeretete jeléül kedves bácsijának, Janinak."/Jani megkerüli lassan a pamlagot, Algy lassan átkerül a pamlag elé./Azt el lehet fogadni, nem bémón, hogy egy nagynéni kicsi, de hogy egy nagynéni, akár mekkora különben, mért nevezi a saját unokaöccsét kedves bácsijának, azt már nem értem. Aztán meg a te neved nem is Jani, hanem Szilárd.
- JANI: Nem Szilárd, Jani!
- ALGY: /megint a pamlag mögé kerül./Mindig azt mondtad, hogy Szilárd a neved. Mindig Szilárdnak mutattalak be. A Szilárd névre hallgatsz, olyannak is látszol, mintha Szilárd volnál. Soha életemben nem láttam nálad szilárdabb vágásu teremtést. Tisztára képtelenség, hogy azt állítod, hogy nem vagy Szilárd. Hiszen Szilárd van a névjegyekben is. Ime itt egy névjegyed: /Kiveszi a tárcájából./ "Worthing Szilárd. The Albany W.E.4" Megtartom bizonyításul, ha valamikor megpróbálnád letagaadni előttem vagy Gwendoline, vagy bárki más előtt, hogy Szilárd vagy./Zsebredugja a névjegyet./
- JANI: Nos, hát Londonban Szilárd a nevem; de faluh Janinak hívnak és a cigarettatárcát faluh kaptam ajándékba./Leül./
- ALGY: Jó, jó, de ez még mindig nem magyarázza meg azt, mért nevez téged a te kis Cecil nagynénéd, aki T-umbridge Wellsben lakik,

- ALGY: kedves bácsijának? De most hadd hallom már az egész történetet. Nem tagadom, mindig gyanakodtam rád, hogy titokban enni szigorú bamburysta vagy; most pedig egészen bizonyos vagyok benne!
- JANI: Bamburysta! Hogy a manóba érted azt, hogy valaki bamburysta?
- ALGY: Szívesen megmagyarázom, mi az értelme ennek a páratlan kifejezésnek. De előbb hadd hallom, miért vagy Londonban Szilárd, falum meg Jani?
- JANI: Jó. De előbb add vissza a cigaretta-tárcsát. /A penlág karjára ül./
- ALGY: Tessék. /Átnyújtja a cigarettatárcsát. /Most pedig halljuk a magyarázatot.
- JANI: /A penlág közepén ül. Algy a penlagon jobbról tőle. /Nos tehát, az öreg Cardew Tamás, aki gyerekkoromban örökbe fogadott, végrendeletében engem nevezett ki unokájá, Cardew Cecil kisasszony, gyámjává. Cecil, aki engem csupa tisztetelből bácsijának nevez, - azt persze te nem igen tudod megérteni - bűmlatra méltó nevelőnőjének, Miss Prisknek, a felügyelete alatt falusi birtokomon él.
- ALGY: /Feláll és a közöpre megy. /Nem tudhatnám meg, hol az a falusi birtok?
- JANI: Szerd köcsöd hozzá, kedves Öregem. Meghívásra ne száníts. De annyit nyíltan megmondok, hogy nem Shopshireben van.
- ALGY: Sejtettem, kedves Öregem. Shopshiret már két ízben keresem-találom bamburystáskodtam. De folytatás tovább! Miert vagy a városban Szilárd, falum pedig Jani? /Leül a penlág karjára
- JANI: Kedves Algy, tudod, ha az embert az a tisztesség érte, hogy gyám lett, akkor igen magas erkölcsi szempontból kell mindent tekintenie. Ez kötelessége. Már most, tekintettel arra, hogy ez az igen magas erkölcsi szempont nem nagyon mozditj

JANI: elő az embernek sem az egészségét, sem a boldogságát, hogy hébe-korba Londonba rándulhassak, mindig azt állítom, hogy van egy Szilárd nevű őrész, aki az Albany városrészben lakik és a legrettenetesebb csávákba szokott kerülni. Ime, kedves Algy, ez az egész világos és egyszerű igazság.

ALGY: Az igazság ritkán világos és sohasem egyszerű. /Feláll./ Anyyi az egész, hogy t e is bunburysta vagy, még pedig a legkíválób bunburysták közül való, akiket ismerlek?

JANI: Hogy a manóba érted ezt ?

ALGY: Kiszeltél a magad számára egy igen hasznos Szilárd nevű őrésit, hogy annyiszor jöhess Londonba, ahányszor kedved tartja. En ellenben kiszeltém magamnak egy Bunbury nevű megbecsülhetetlen jó barátot, aki állandóan beteg, hogy fali ra rándulhassak, amikor kedvem szottyan rá. Bunbury teljessé gel megbecsülhetetlen jó barát. Ha nem rendelkezném Bunbury rendkívül siralmas egészségi állapotával, akkor ma este ná ebédelhettek veled a klubban, mert már több mint egy hete eligérkeztem nára Augusta nénémhez.

JANI: Egyáltalában nem szólítottalak fél, hogy ma este velem ebédelj.

ALGY: Tudom, meghívók küldése dolgában képtelenül hanyag vagy. Pedig ez nagy oktalanság. Az emberek semmit sem vesznek any nyira zokon, mintha nem kapnak meghívókat.

JANI: Legjobb lesz, ha Augusta nénémnél ebédelsz.

ALGY: /Leül a pamlagra./ Eszemágában nincs effélet elkövetni. Elő ször is csak a múlt hétfőn ebédeltem ott és egy héten egyszerű éppen elég rokonoknál ebédelni. Másodszer pedig ott ugy bännak velem, mint családtaggal és vagy egyáltalán hölg nélkül hagynak, vagy mindjárt kettőt biznak a gondjaimra. Harmadszor, biztosan tudom, ki mellé ültetnének ma este. - Farquhar Mari mellé lenne a szomszédom, aki mindig a saját

- ALGY: urával flörtöl az asztalon keresztül. Ez pedig nem éppen mulatságos, sőt mi több, nem is illik... Noha ez a szokás napról napra egyre rémesebben terjed, Londonban valóságosan botránnyosan növekszik azoknak az asszonyoknak a száma, akik saját férjükkel flörtölnek. Ez nagyon csunya dolog. Mintha a tiszta fehérneműjét mosná az ember nyilvánosan. Aztán meg, most, hogy tudom már, milyen megátalkodott bamburysta vagy, természetesen szeretnék veled elbeszélgetni a bamburystasról. Szeretném kifejtetni előtted a törvényeit.
- JANI: Csakhogy én nem vagyok én bamburysta. Ha Gwendoline feleségül jön hozzám, nyomban megölöm az öcsém; sőt azt hiszem, mindenesetre megölöm őt. Cecil kissé túlságosan érdeklődik iránta. Újni kezden már nagyon az ügyet. Lerázom tehát a nyakamról Szilárdot. És neked is komolyan azt tanácsolom, hogy tedd meg ugyanezt te is azáltal a - azáltal a képtelen nevti rokkant barátoddal.
- ALGY: Eszem ágában sincs szakítani Bunburyvel és ha valamikor meg házasodok, amiben egyelőre alaposan tanáskodom, majd örülök akkor te is Bunbury ismeretségének. Aki enélkül házasodik, hogy Bunburytösmorné, nem győz eleget tanakozni.
- JANI: Ostobaság! Ha olyan bájos teremtés lesz a feleségem, mint Gwendoline, - és ő az egyetlen lány-ismerősem, akit feleségül szeretnék venni, - akkor bizonyára nem fogok vágyódni Bunbury ismerettségé után.
- ALGY: /feláll./ Akkor a feleséged vágyódik majd utána. /Janihoz közeledik./ Ugy látszik, sehogyan sem akarsz megérteni, kedves öregem, hogy a házasságban három személyen áll a vásár, kettőn soha! /Csöngetés hallatszik./ Ah, végre megjött Augusta néném. Ha eltávolíthatom most tíz percecskére az utadból, hogy alkalmas legyen házassági ajánlatot tenni

- ALGY: Gwendolinének, veled ebédelhettek akkor ma este Carltonnál ?
- JANI: Ha kedved van hozzá, nem bánom!
- ALGY: Jó, csak hogy komolyan viselkedjél én. Gyűlölöm azokat az embereket, akik nem fogják fel komolyan az evést. Ez nagy felelősségre vall!
- LANE: / belép./ Lady Bracknell és Fairfax kisasszony./ Lady Bracknell és Gwendoline jönnek./

3. Jelenet.

- Voltak, L. Bracknell, Gwendoline.

- L. Bracknell: - Kedves Algernon, remélem, nincs baj veled./ Kezet fog veled./
- ALGY: Semmi bajom, Augusta néni.
- L. BRACKNELL: Nem arra feleltél, amit kérdeztem. Akinek semmi baja, azsal rendszerint sok baja van. Jó napot, Worthing ur, hogy van ?
- ALGY: /Gwendolinehez./ Ejnye, milyen sikkes vagy! /Az asztalhoz megy./
- GWENDOLINE: Mindig sikkes vagyok! /Janihoz./ Ugy-e, Worthing ur ?
- JANI: Kedved maga a tökéletesség. Fairfax kisasszony.
- L. BRACKNELL: Nagyon sajnálom, hogy egy kicsit elkéstünk, Algernon, de a kedves lady Herbertyt kellett meglátogatnom. /Belép LANE, táskáját hoz; leteszi az asztalra; azután az íróasztalhoz megy./ Szegény férje halála óta nem voltam nála. Sohasem láttam még asszonyt ennyire megváltozott-nak - husz esztendővel megfiatalodott. Kérek egy csésze teát, Algernon és egy darabot abból a finom uborka - sandwichből, amit ígértél. / Algernon az asztalhoz megy Nem tünél ide mellém Gwendoline?
- GWENDOLINE: Köszönöm, mama, egészen jól érzem magam a helyemen.
- ALGY: /Felkapja az üres tálat./ Szent Isten, Lane! Nincs uborka sandwich? Hiszen megmondtam, hogy bizonyosan legyen.

LANE: HANE Ma reggel nem volt uborka a piacon, Moncrieff ur. Két-szer is lementem érte./Elveszi a tálat./

ALGY: Nem volt uborka!

LANE: Nem, Moncrieff ur; még készpénzért sem.

ALGY: Jól van, Lane, köszönöm.

LANE: Kérem, Moncrieff ur./El./

ALGY: Vigasztalhatatlan vagyok, Augusta néni, hogy nincs uborka; nincs még készpénzért sem.

L. BRACKNELL: - Sebaj, Algernon. Ettem egy pár darabka teasüteményt lady Harburynél. A lady, úgy látszik, mostanában teljesen a szórakozásnak él.

ALGY: Azt hallottam, hogy a haja egészen aranyárga lett, a nagy bánattól./Két csésze teát készít./

L. BRACKNELL: - A színe csakugyan megváltozott, hogy mi okból, azt persze nem tudom./Algy teát nyújt neki, azután leül lady Bracknell mellé./Köszönöm. Ma este nagy gyönyörűségben lesz részed, Algernon. Farquhar Mari mellé ültetlek az asztalnál./Jani az asztal mögött teát nyújt Gwendolinének./Bájos fiatal asszony és nagyon figyelmes az urával szemben. Öröm megfigyelni őket.

ALGY: Attól félek, Augusta néni, hogy ma este nem ebédelhettek nálatok.

L. BRACKNELL: - Csak nem, Algernon? Teljesen megzavarnád az estét. A nagybácsid rögtön a szobájában akarna ebédelni. Szerncsére, megszokta már, hogy egyedül ebédeljen.

/Jani és Gwendoline előbbre jönnek./

ALGY: Nagyon kellemetlen dolog, de épp az imént kaptam egy táviratot, amelyben arról értesítenek, hogy a szegény Bunbury nagyon rosszul van./Jani felé hunyorít./Ugy látszik, azt

ALGY: hiszik, hogy szükség van rá mellett.

L. BRACKNELL: - Nagyon különös dolog. Ugy látszik, ennek a Dunbury urnak rendkívül gyöngé lábán áll az egészsége.

ALGY: Bizony, szegény Dunbury szánalmasan beteg.

L. BRACKNELL: - Nos, Algernon, őszintén kimondom, legfőbb ideje, hogy Dunbury ur elszánja végül magát vagy az életre, vagy a halálra. És az ingadozás ebben a kérdésben képtelenség. Aztán nem helyeslem ezt a modern részvétet sem a betegek iránt; ezt magát is betegségnek/tartom/ tekintem. A betegség, akármifajta, aligha olyasvalami, amit bátorítani másoknak. Egészség az élet legfőbb kötelessége. Ezt mondom mindig a szegény nagybecsidnak is. De ő, úgy látszik, nem igen hederít rá - legalább egészségi állapotának javulásából ezt kell következtetnem. Nagyon leköteleznél, ha megkérné a nevemben Dunbury urat, hogy szombat legyen szives tartózkodni a visszaeséstől, mert számítok rá, hogy te gondoskodol nálam a zenéről. Utolsó fogadóestém és olyasvalamit kívánnak az emberek, ami élénkíti a társalgást. Különösen a szezon végén, mikor mindenki elmondott már igazán mindent, ami mondani valója volt.

ALGY: Eszélek majd Dunburyvel, Augusta néni, - ha még eszéletén van lesz. /Feláll és elveszi lady Bracknell csészejét. /En azt hiszem, megígérhetem, hogy szombaton jól fogja érezni magát. Persze a zene sok fejtörést okoz. /Jani Gwendoline csészejét az asztalra teszi. /De sebtiben elmondom majd, milyen programot állítottam össze, ha egy pillanatra átfáradsz velem a szomszéd szobába. /A két csészt az asztalra teszi. /

L. BRACKNELL: Köszönöm, Algernon, igazán nagyon figyelmes vagy. /Feláll

L. BRACKNELL: - és Algy után megy./Bizonyos vagyok benne, hogy a program, egy kis gyakorlás után, gyönyörű lesz. Gyere majd utánam Gwendoline. -

GWENDOLINE: - Mindenbizonnyal, mama./A parklag elé megy, Lady Bracknell és Algy kimennek. Az ajtót nyitva hagyják./

4. Jelenet.

Jani, Gwendoline.

JANI: Milyen gyönyörű idő volt ma Fairfax kisasszony.

GWENDOLINE: Kérem, ne az időről beszéljen, Worthing ur. Ha az időről beszélnek hozzám, mindig úgy érzem, hogy másról akarnak beszélni és ez nagyon idegessé tesz.

JANI: Én is másról akarok beszélni.

GWENDOLINE: Mindjárt gondoltam.

JANI: Fairfax kisasszony, ha megengedné, nagyon szeretném felhasználni Lady Bracknell pillanatnyi távollétét.

GWENDOLINE: Ajánlom, hogy siessen, mert a mamának nagyon az a rossz szokása, hogy hirtelen betoppan megint a szobába, ahonnan kiment, úgy hogy többször szóvá is tettem már előtte a dolgot.

JANI: /az ajtóhoz megy, beteszi, azután visszatér./Mióta kegyeddel találkoztam, Fairfax kisasszony, jobban csodálok, mint bármely más leányt, - akivel valaha találkoztam.

GWENDOLINE: Tudom, tudom és gyakran kívántam, bárha különösen mások jelenlétében több jelét adta volna csodálatának. Énrám ön mindig ellenállhatatlan igézettel hatott. Még nem is láttam önt, s már éppenséggel nem volt közönyös előttem./Jani émulva néz rá./Hisz tudja, Worthing ur, ma az ideálok korában élünk. Es tény, amely^{et} állandóan olvashatunk a legdrágább havi folyóiratokban. És az én ideálok mindig az volt, hogy olyan valakit szeressek, akinak Szilárd a neve.

GWENDOLINE: /Jani hátrál a középén./Ebben a névben van valami ami feltétlen bizalmat ébreszt .Abban a pillanatban, amikor Algernon először említette, hogy van neki egy Szilárd nevű barátja, tudtam, hogy az a rendeltetésem, hogy szeressam őt.

JANI: Igazán szeret, Gwendoline ?

GWENDOLINE: Szenvedélyesen !

JANI: Drágám! Nem is tudod, milyen boldoggá tettél./Leül mellette./

GWENDOLINE: Szilárd, egyetlenem! /Megöleli Janit./

JANI: Persze, nem azt akarod mondani, hogy nem tudnál szeretni, ha nem volnék Szilárd ?

GWENDOLINE: De hiszen te Szilárd vagy!/Abbahagyja az ölelést./

JANI: Jó, jó, tudom! De tegyük fel, hogy más volnék? Azt akarod mondani, hogy akkor nem tudnál szeretni?

GWENDOLINE: Óh! ez tisztára metafizikai spekuláció és mint minden metafizikai spekuláció csak igen csekély vonatkozásban áll a valóság valódi élet összes ismeretes tényeivel!

JANI: Én magam, drágám drága szívem, őszintén szólva, nem nagy súlyt vetek a Szilárd névre, ... Nem mondhatnám, hogy ez a név tulságosan illik hozzám.

GWENDOLINE: Tökéletesen illik hozzád .Istemi név.Megvan a saját külön muzsikája.Rezgéseket ébreszt.

JANI: Látnod, Gwendoline, én neked az a véleményem, hogy van egész sereg más név, amely sokkal szebb.Jani például nagyon bájos név.

GWENDOLINE: Jani?...Nem, ebben a névben nagyon kevés a muzsika, sőt ugyasólván semmi.Bgyááltalában nem hangzik.Teljeségell nem ébreszt rezgéseket.Több Janit ismertem és valamennyi rendkívül közönséges ember volt.Aztán meg a Jani

- GWENDOLINE: hirhadt családi kifejezése a Jánosnak és őszintén sajnállok minden nőt, akinek János a férje. Valószínűleg soha sincs része mellette a magányosság egyetlen pillanatának a gyönyörűségében sem...Az egyetlen név, amelyre biztosan építhetünk...a Szilárd!
- JANI: Gwendoline, azonnal megyek keresztelkedni...azaz mit beszélek...azonnal meg kell házasodnunk.
- GWENDOLINE: /meglepetve./Házasodnunk, Worthing ur? /Mind a ketten felállnak./
- JANI: /csodálkozva./Nos...minden bizonytalansággal. Hiszen tudja, hogy y szeretem, Fairfax kisasszony és kegyed is azt a reményt ébresztette bennem, hogy én sem vagyok kegyednél jobb teljes közönyös.
- GWENDOLINE: Imádom önt! De hiszen még nem kérte meg a kezemet. Házas-ságról szó sem volt. Nem is éltett rá.
- JANI: Nos tehát...szabad megkérnem most a kezét?
- GWENDOLINE: Azt hiszem, gyönyörű alkalom volna rá. /Leül vissza a padlagra./ De, hogy minden elképzelhető csalódástól megkíméljem, Worthing ur, méltányosnak tartom, nyíltan megmondani önnek előre, hogy szilárd elhatározásom nélkül nemmi ünnösködni.
- JANI: Gwendoline, hozzád jön feleségül? /Térdre hull./
- GWENDOLINE: Persze, hogy hozzád megyek, egyetlenem. /Átöleli a nyakát. Milyen nehezen nyugtad ki! Félek, hogy nagyon járhatatlan vagy a házassági ajánlatok dolgában.
- JANI: Aranyos szíven, soha életemben nem szerettem mást rajtad kívül.
- GWENDOLINE: Tudom! De a férfiak gyakran tesznek házassági ajánlatot a gyakorlat kedvéért. Óh, milyen csodás kék szemed van, Szilárd. Tiszta kék! Tiszta kék! Fenélem, így fogsz rám nézni mindig, különösen mások jelenlétében. /Belép Lady Bracknell./

5. Jelenet.

Voltak, Lady Bracknell.

L. BRACKNELL: Worthing ur! /Jani fel akar állni, Gwendoline nem engedi./ Álljon fel, uram, félig fekvő helyzetéből. Ez a helyzet a legnagyobb mértékben illetlen.

GWENDOLINE: Mama! /Jani fel akar állni. Gwendoline nem engedi./ Kérlek, vonulj vissza. Itt nincs számodra hely. /Jani megint fel akar állni./ Különben is Worthing ur nem fejezte még be!

L. BRACKNELL: Mit nem fejezett be, ha szabad kérdenem?

GWENDOLINE: Jegyet váltottam Worthing urral, mama.

L. BRACKNELL: /feláll és felsegíti Janit./ Bocsánat! Egyáltalában nem váltottál még jegyet senkivel. Ha valamikor komolyan jegyet fogsz váltani valakivel, akkor vagy én értesítek majd erről a tényről vagy az atyád, amennyiben az egészségi állapota megengedi. Az eljegyzésnek kellemesen vagy kellemetlenül - már iminő az eset - de mindig meg kell lepnie a fiatal lányt. Egyáltalán nem olyan dolog ez, amelyet egyedül őrá lehetne bízni. Most azonban néhány kérdésem volna önhöz, Worthing ur, s mielőtt est a vállatást végzem, te, Gwendoline, lent várj rám a kocsiban.

GWENDOLINE: /szemrehányóan./ Mama!

L. BRACKNELL: /szigorúan./ Le a kocsiba, Gwendoline! /Gwendoline és Jani Lady Bracknell háta mögött csókor szórnak egymás felé. Lady Bracknell határozatlanul körülnéz, mintha nem értene, miféle neszt hall. Végül megfordul./ Gwendoline, le a kocsiba!

GWENDOLINE: Megyek, mama! /El./

6. Jelenet.

Lady Bracknell, Jani.

L. BRACKNELL: /Leül./Leülhet Worthing ur! /Jegyzőkönyvet és iront ki res a zsebében./

JANI: Köszönöm, Lady Bracknell; ha megengedi állva maradok.

L. BRACKNELL: /k zében ironnal és jegyzőkönyvvvel./Be kell vallanom nek, hogy ön nem szerepel a házasulandó fiatal emberekről vezetett jegyzékben, Worthing ur, bárha jegyzékem egyezik a kedves Bolton hercegnő jegyzékével. Ugyanis együtt szoktunk dolgozni. De azért szivesen följegyzem pótlólag az ön nevét is, ha foleletei ki fogják elégteni szerető anyai szívetet. Dohányzik?

JANI: Nem tagadhatom, kérem, dohányzom.

L. BRACKNELL: Örömmel hallom. A férfi egy percig se legyen foglalkozó nélkül. Ugyis tulságosan sok már a henye férfi Londonban. Hány éves?

JANI: Harmincöt.

L. BRACKNELL: A kora megfelel. Mindig az volt a véleményem, hogy a házasulni készülő férfi vagy mindent tudjon vagy ne tudjon semmit sem. Mit tud ön?

JANI: Én semmit sem tudok, Lady Bracknell.

L. BRACKNELL: Örömmel hallom. Nem helyeslek semmit, ami értelmére van a természetes talajélességek tudatlanságnak. A tudatlanság gyöngéd délszaki/növény/ gyümölcs; ha hozzá érünk vége az üdeségének. Mi a jüvedelme?

JANI: 7 - 8.000 font évente.

L. BRACKNELL: /bejegyzzi a könyvébe./Ingatlan, vagy kamatozó tőke?

JANI: Kamatozó tőke, tulnyomó részben /Leül a penlagra./

L. BRACKNELL: Ez megnyugtató. Mert az adók következtében, amelyeket a birtokostól részint életében, részint halála után követnek, az ingatlan manapság többé már nem előny, sőt nem gyönyörűség. Megadja ugyan a társadalmi állást, de megakadályozza a negatartását. Ez a lényege az ingatlannak

JANI: Van ugyan falun is házam egy kis birtokkal természetesen körülbelül ötszáz hold lehet; de a voltaképpen jövedelme ~~nek~~ nem ez a forrása. Azt hiszem, legfőleg a vadászóknak hajt valami hasznot.

L. BRACKNELL: Falusi udvarház? Hány hálószobá-van? No de ezt később is tisztázhatjuk. /Jegyzetet csinál./ Remélem, van háza Londonban is? Az olyan egyszerű, romlatlan lelkű leányról, aminő Gwendoline, bajosan tételezhetjük fel, hogy falun fog lakni!

JANI: Van házam a Belgrave Square-en, de évi bérbe van adva Lady Berxhamnek. Persze, mihelyt akatom, félévi felmondással, felbonthatom a bérletet.

L. BRACKNELL: /szigoruan./ Lady Berxham? Nem ismerem.

JANI: Oh, nagyon ritkán távozik hazulról. Meglehetősen koros hölgy!

L. BRACKNELL: Ah, manapság a kor nem biztosítéka a többé a tisztességnek. Mi a ház sémája?

JANI: 149.

L. BRACKNELL: /beteszi a jegyzőkönyvét./ Nem a divatos oldalon van! Mindjárt gondoltam! De ezen könnyen segíthetünk. Most pedig térjünk át az apróbb dolgokra. Élnek a szülei? /Janihoz fordul./

JANI: Mint a két szülőmet elvesztettem!

L. BRACKNELL: Mind a kettőt? Egy szülő elvesztése szerencsétlenségnek fogható fel, de mind a kettőé bizonyos mértékben hanyagságra vall. Ki volt az atyja? Ha nem csalódom vagyonos ember volt. Abból a rendből való volt, amelyet a radikális ujságok a kereskedelem biborosának neveznek, avagy az arisztokráciához tartozott?

JANI: Félek, hogy igazán nem tudom. Amit mondtam Lady Bracknell!

JANI: hogy elvesztettem a szüleimet, az tény. De az igazság úgy látszik az, hogy inkább a szüleim vesztettek el engem. Voltaképpen nem is tudom ki vagyok. Mert... mert hát talált gyermek vagyok. /Feláll./

L. BRACKNELL: Talált gyermek!

JANI: A megboldogult Cardew Tamás talált, egy nagyon jólelkű és jótékony öreg ur és Worthingnek nevezett el, mert vele lenni akkor éppen egy Worthingba szóló elsőosztályú vasuti jegy volt a zsebében.

L. BRACKNELL: Hol találta ön^t azt a jótékony ur, akinek az a Worthingba szóló elsőosztályú vasuti jegye volt?

JANI: Komolyan. /Egy kézitáskában.

L. BRACKNELL: Kézitáskában?

JANI: /nagyon komolyan./ Igenis, Lady Bracknell. Egy kézitáskában talált, egy neglehetősen tágas, fogantyus bőrtáskában, szóval egy közönséges kézitáskában.

L. BRACKNELL: Hol akadt rá az a bizonyos Cardew Jakab ur erre a közönséges kézitáskára?

JANI: A Victoria pályaudvar málházó helyiségében. Tévedésből ezt adták ki neki a magáé helyett.

L. BRACKNELL: /feláll./ Worthing ur, nem tagadhatom, hogy amit épp az imént elmondott, némileg megzavart. Az a körülmény, hogy valaki egy kézitáskában, akár fogantyúsban, akár fogantyutlanban született, vagy legalább is minden esetre ott nevelkedett, a tiszta családi, élet rendjének olyfokú megvetésére vall, amely a francia forradalom leggonoszabb tulajdonságaira emlékeztet. És remélem, tudja ön, mi lett a vége annak a szerencsétlen mozgalomnak? Ami pedig magát a helyet illeti, ahol a kézitáskát találták, egy pályaudvar málházó helyisége holmi t. ársádalmi indiszkrétció palás-

L. BRACKNELL: tolására alkalmas lehet, - valószínűleg máskor is használták már ilyenire - Csakhogy szilárd alapnak alig tekinthető oly társadalmi állás számára, amelyet jó társaságban elismernek.

JANI: Nem volna szives tehát tanácsot adni? Sgükségtelen hangon lyozna, hogy megtennék mindent a világon, csak hogy Gwendoline boldogságát biztosítsam.

L. BRACKNELL: Sürgős tanácsom az volna, Worthing ur, próbáljon a lehető leggyorsabban rokonokat szerezni magának s kövessen el mindent, hogy szert tegyen mindenestre vagy egy anyára vagy egy anyóra, mielőtt véget ér a szazon.

JANI: Nem igen tudom elképzelni a módját. A készítését el lehetom bármely pillanatban. Otthon van, az ültöző szobámban. Azt hiszem Lady Bracknell, ezzel igazán beérhetné.

L. BRACKNELL: Beérhetné? Én, uram? Mi dolgom éneken a társalóval? Csak nem tételezi fel rólunk, hogy nekem, meg lord Bracknellnek akár álunkban is eszünkbe jutna beleegyezni abba, hogy a lányunk, aki a legnagyobb gondtal nevelt hajadon, beleházasodjék egy málfázó helyiségbe és felesége legyen egy csomagnak? Jó napot, Worthing ur, /Kisegy./

JANI: Jó napot. /Algy a szomszéd szobában a nárciszulót játssza. Jani valósággal dübög magában, majd a szomszéd szoba ajtajához megy és beküült. /Az istenért, ne játszd ezt a rettenetes melódiát, Algy! /Visszatér. /Milyen ostoba vagy!

7. Jelenet.

Jani, Algy.-

ALGY: /vidáman belép./ Hát nem úgy ment minden, mint a karika-csapás, üreges? Csak nem azt akarod mondani, hogy Gwendoline visszautasít ott? /Cigarettdéért megy az íróasztalhoz és meglátja Janit./

JANI: Oh! Ami Gwendolinet illeti, jegyet váltottunk. De az anyja teljességgel kiálthatatlan. Sohse láttam hozzáfogható Gorgót... Mit gondosz, van kilátás rá, hogy Gwendoline körülbelül szétötven esztendő múlva szakasztott mása lesz az anyjának. Mit gondolsz Algy?

ALGY: /vontatottan és velősen./ Minden nő szakasztott olyan lesz, mint az anyja. Ez a tragédiájuk. A férfi sohse lesz olyan. S ez az ő tragédiája.

JANI: Ez szellemesség akar lenni? /Leül a pamlagra./

ALGY: Pompás tömörséggel van kifejezve - s van olyan igaz, mint bármi a modern életben.

JANI: Torkig vagyok a szellemességeddel. Ma-napság mindenki szellemes. Nem mehetsz sehová, hogy szellemes emberekkel ne akadj össze. A szellemesség valósággal országos csapássá let Istenemre, szeretném, ha maradt volna néhány bolondunk is!

ALGY: Elvégre az is akad még!

JANI: Igazán szeretnék egyszer találkozni velök. Ezek vajjon miről beszélnek?

ALGY: A bolondok? Oh! Természetesen a szellemes emberekről. /Széket vesz magának és leül./ De mondd csak, öregem, elmondtad Gwendolinenk az igazat, hogy Londonban Szilárd vagy és falun János a neved?

JANI: /nagy leereszkedéssel./ Kedves öregem, az igazság nem éppen arra való, hogy az ember elmondja egy csinos, édes, finom teremtésnek; Milyen fura felfogásod van arról, hogy kell viselkednünk nőkkel szemben?

ALGY: Nőkkel szemben egyetlen módon viselkedhetünk csak. Ha csinosak, udvarolnunk kell nekik és ha csúnyák, akkor is udvarolnunk kell nekik.

JANI: Oh! ez ostobaság!

- ALGY: De hogy állunk az öcséddel? Hogy állunk azzal a gyalázatos Szilárddal?
- JANI: Oh, még e hét vége előtt lerázom őt a nyakszőről! Azt fogom mondani, hogy megütötte a gita Párisban. Hiszen a gitautítás egész sereg embert megöl hirtelen, ugy-e?
- ALGY: Ez igaz, csak hogy a gitautítás örökletes, kedves öregem. A gitautítás apáról-fiúra, fiverről-fivérre száll. Legjobb lesz, ha komoly meghilést mondasz.
- JANI: Bizonyos vagy benne, hogy a komoly hülések nem örökletesek?
- ALGY: Persze, hogy nem.
- JANI: Akkor hát jól van. Szegény Szilárd öcsém váratlanul komoly meghülés áldozata lett Párisban. Így megszabadulok tőle!
- ALGY: De, mintha azt mondtad volna, hogy... Cardew kisasszony kissé tulságosan érdeklődik szegény Szilárd öcséd iránt?
- JANI: Oh, az szót sem érdemel. Cecil egyáltalában nem regényes halam leány. Pompás étvágya van, nagyokat sétál és futyul a leckéire.
- ALGY: Nagyon szeretnék találkozni Cecillel.
- JANI: Lesz rá gondom, hogy ez sose meg ne történjék! Rendkívül csinos leány és csak most mult 18 esztendő.
- ALGY: Elmesélted Gwendolinának, hogy van egy rendkívül csinos fiatal gyámleányod, aki csak most mult 18 esztendő?
- JANI: Oh! Az ember nem hozakodik elő ilyesmivel fünek-fának! Ceci és Gwendoline minden bizonnyal testi- lelki jóbarátok lesznek. Fogadok bármiben, hogy első találkozásuk után egy félórával testvérnek fogják egymást szólítani.
- ALGY: /feláll és a helyére teszi a széket./ Az asszonyok ezt csak akkor teszik, ha előbb egész sereg más névvel illetik már egymást. De most, kedves öregem, csakugyan menjünk és öltözzünk fel, ha jó asztalt akarunk kapni Caritonnál. Éhes vagyok!

JANI: Soha életemben nem láttalak máskép....

ALGY: Mit csinálunk ebédután? Színházba megyünk?

JANI: Nem,nem!Utálok a hallgatást!

ALGY: Akkor hát menjünk fel a klubba.

JANI: Nem,nem! Gyűlölöm a beszédet!

ALGY: Akkor átmehetünk tán 10 órakor az Empire-ba ?

JANI: Nem,nem!Ki nem élhetne a bémészkodást !

ALGY: Hát akkor mit csináljunk?

JANI: Óh,semmit,semmit.

LANE: /belép./

8. Jelenet.

Voltak, Gwendoline.

LANE: Fairfax kisasszony./Gwendoline belép,Lane el./Az ajtó nyitva maradt./

ALGY: Szavazza, Gwendoline!

GWENDOLINE:- Kérlek,Algy,fordulj háttal felénk./Megfordítja Algyt./
Beszélni valóm van magánygyben Worthing urral.

ALGY: Valóban, Gwendoline, azt hiszem, egyáltalában meg sem engedhettem ezt.

GWENDOLINE:- Algy,kérlek,légy szives,fordulj meg./Mégint megfordítja Algyt,aki a kandallóhoz megy.Gwendoline Janihoz megy./ Szilárd,nem vehetsz feleséggül.A mama arckifejezéséből ítélve; félek,hogy sohasem vehetsz feleséggül.Manapság nem igen veszik figyelembe a szülők azt,amit gyermekeik mondanak neki! Az ifjuság régimódi becsülése rohamosan kivészóban van.Ami befolyáson volt valaha a mamára,három esztendőös koromban elvesztettem.De bárha a mama megakadályozhatja egyesüléstünket s lehet,hogy én másnak a felesége leszek,hidd meg,hogy azt a ragszkodást,amely örökre hozzás fűz,soha meg nem változtathatja.

JANI: Egyetlenem!

GWENDOLINE: - Regényes származásodnak a története, amelyet a mama kel-
lemetlen megjegyzésekkel fűszererőve elmondott neked, termé-
szetesen igazalomba hozta valóm legmélyebb idegrostjait! A
keresztneved varázsának lehetetlen ellenállanom! /Megöleli
Janit./ Jellemed egyszerűsége pedig csodálatosan megfogha-
tatlanná tesz előtted. /Halkabban./ Városi címet: The Al-
bany, már megszereztem, mi a címed falun? /Jegyzőkönyvet
vesz elő./

JANI: Manor Ház, Woolton, Hertfordshire.

ALGY: /felírja a címet kezelőjére, amután felkapja a vasuti menet
rendet./

GWENDOLINE: - Meddig maradsz Londonban?

JANI: Hétfőig.

GWENDOLINE: - Helyes! Algy, megfordulhatsz már.

ALGY: Köszönöm, már megfordultam.

GWENDOLINE: - Csöngöthetsz is.

JANI: Megengeded, ódesen, hogy a kocsidhoz kisérhesselek ?

GWENDOLINE: - Mindenesetre.

JANI: /Lanehez, aki a tornácra megjelenik./ Majd én kikisérem
Fairfax kisasszonyt.

LANE: Igenis, Worthing ur.

/Jani és Gwendoline el./

LANE: /belép a szobába és tálcán két levelet nyújt Algynak, aki
az íróasztal mellett ül. Sejtethető, hogy váltóúgyról szólnak
a levelek, mert Algy összetépi őket./

ALGY: Egy pohár sherryt, Lane.

LANE: Igenis uram./ A sherryt átnyújtja./

ALGY: Holnap bunburysta utra indulok, Lane.

LANE: Igenis, uram.

- ALGY: Hétfőig nem igen érkezem vissza. Becsomagolhatja a szmokingomat, meg a többi bunburysta kellékeit.
- LANE: Igenis, uram. /megint odanyújtja a sherryt./
- ALGY: /feláll./ Remélem, holnap szép idő lesz, Lane.
- LANE: Sohsincs szép idő, uram.
- ALGY: Lane, maga tetőtől-talpig pesszimista!
- LANE: Megteszek minden tőlem telhetőt, hogy meg legyen velem elégedve, uram. /Kimegy./
- ALGY: /Az asztalhoz megy, leteszi a poharat. Jani visszajön./
- JANI: Milyen okos, milyen értelmes teremtés! Az egyetlen lány, aki világeletemben érdekelt. /Algy torkaszakadtából kacagni kezd
- Ugyan min mulatsz olyan jól ?
- ALGY: Oh, aggódom egy kissé szegény Bunbury miatt. Ez az egész!
- JANI: Ha nem vigyázol magadra, egyszer komoly csávába kerülisz majd Bunbury barátod miatt.
- ALGY: Szeretem a csáva mindenféle fajtáját. Ez az egyetlen helyzet, amely sohasem komoly!
- JANI: Oh, ez ostobaság, Algy. Folyton-folyvást ostobáskodol !
- ALGY: Ezt teszi az egész világ. Aztán meg szeretem is az ostobaságot !
- JANI: /méltatlankodva néz rá, aztán kimegy./
- ALGY: /cigaretttára gyújt és mosolyogva leolvassa a kezelőjéről./
Manorház, Woolton, Hertfordshire.

F Ü G G Ö N Y !

M Á S O D I K F E L V O N Á S.

SZIN:- Kert a Manor-házban. Jobbra kapu vezet a házba. A kert ó-divatu, csupa rózsza, tiszafa, stb. IDŐ:- július. Fonott székek. Könyvekkel rakott asztal.

1. Jelenet.

Cecil a kertbe virágokat öntöz.

Miss Prism.

- PRISM: /az asztal mellett ül./ Cecil! Cecil! Azt hiszem, hogy az öntözés inkább Moulton kötelessége, mint a magáé. A német nyelvtana az asztalán van. Kérem, nyissa ki a 15. lapon. Ismételjük először is a tegnapi leckét.
- CECIL: De nekem nem kell a német. Ez a nyelv árt az embernek. Bizonyosan tudom, hogy a német órák után mindig szörnyű csunya vagyok.
- PRISM: Gyermekek, tudja mily súlyt vet rá a gyámja, hogy maga minden irányban tökéletesedjék. Különösen a németet kötötte a lelkekre, mikor tegnap a városba utazott.
- CECIL: Az én kedves Jani bácsim rendkívül komoly ember - néha oly komoly, hogy szinte azt hiszem már, rosszul van. /Lete-szi az öntözőkannát./
- PRISM: A gyámja a legjobb egészségnek örvend, s megállapodottsága tekintettel arra, hogy aránylag fiatal ember még, rendkívül dicséretes. Nem ismerek senkit, aki komolyabban fogná fel kötelességét és felelősségét.
- CECIL: Valószínűleg azért unatkozik hát oly gyakran egy kissé, mikor hármacskán vagyunk.
- PRISM: Cecil, igazán bámulatba ejt! Worthing urnak sok baja van az életben. Hiu vidámság és köznapi tréfálgozás nem illenek a beszédéhez. Ne felejtse el, hogy állandóan aggódik öccséért

- PRISM: azért a boldogtalan fiatal emberért.
- CECIL: Szeretném, ha Jani bácsi megengedné öccsének, hogy hébe-korba ide jöhessen. Jó hatással lehetne rá, miss Prism. Meg vagyok győződve róla, hogy kegyed minden bizonnyal jó hatással lenne rá./Leül az asztalhoz./ Kegyed tud németül, ért a geológiához és sok más egyébhez, amivel igen nagy hatást lehet gyakorolni a férfiakra./Irni kezd a naplójá-
ba./
- PRISM: /fejét rázza./ Azt hiszem, én magam sem érhetnék el semmit oly jellemmel, amely saját bátyjának a vallomása szerint javithatatlan gyöngé és ingadozó. Azt sem tudom bizonyosan, vajjon volna-e kedvem megjavítani őt? Nem helyeslem ezt a modern törekvést, amely azt hiszi, hogy egy pillanat alatt jó emberre alakíthatja át a rossz embert. Ahogy vetnek a férfiak, úgy arassanak! Tegye félre a naplóját, Cecil. Igazán nem tudom, miért kell egyáltalán naplót írnia?
- CECIL: Azért írok naplót, hogy följegyezsem benne életem csodás titkait. Ha nem írnám le, valószínűleg egytől egyig elfelejténém.
- PRISM: Kedves Cecil, az emlékezet az a napló, amelyet valamennyien magunkkal hordozunk.
- CECIL: Igen, igen, csak hogy ez rendszerint olyan dolgokról ad számot, amik sohasem történtek meg, sőt soha meg sem történhetek. Azt hiszem, az emlékezet felelős csaknem valamennyi regényéért, amelyet a kölcsönkönyvtárból kapunk.
- PRISM: Ne beszéljen kicsinylően a regényekről, Cecil. Régebben én magam is írtam regényt!
- CECIL: Megjelent a regénye?
- PRISM: Sajnos nem. A kézirat, fájdalom, hűtlenné lett hozzám./Cecil ránéz, azután feláll és középre megy./Ugy értem, hogy elveszett vagy elhanyagolt. De lássunk a munkához, gyermekek; az

- PRISM: ilyen töprengés hiábavaló!
- CECIL: /visszatér az asztalhoz./Csakhogy a kedves Chasuble doktort látom ám a kertben közeledni!
- PRISM: /feláll és előbbre jön./ Chasuble doktort! Ah, ez igazán nagyszerű!

2. Jelenet.

- Voltak, Dr. Chasuble!

- CHASUBLE: /a kertajtón./Nos, hogy mint vagyunk ma reggel? /Kezet fog a Miss-szel./ Miss Prism, remélem, semmi baja?
- CECIL: /az asztal mögöl./Miss Prism épp az imént panaszkodott, hogy fáj egy kissé a feje. Azt hiszem nagyon jól esnék nek egy kis séta a parkban önnel, Chasuble doktor.
- PRISM: De Cecil, hiszen egy szót sem szóltam fejfájásról./Leül./
- CECIL: Nem szólt, kedves miss Prism, tudom; csakhogy én éreztem én ösztönszerűen, hogy fája a feje. Igazán, csakis ez járt az eszemben és nem a német leckém, mikor a mi kedves plébánosunk megjelent.
- CHASUBLE: Remélem, Cecil, csak nem figyelmetlen? /Leül./
- CECIL: Oh, félek, hogy az vagyok.
- CHASUBLE: Ez mégis furcsa dolog! Ha én miss Prism tanítványa lehetnék, folyton az ajkán csüggenék./Prism bámulva néz rá./Metaforában beszéltem, metaforában! Metaforámat a méhektől vettem. Hm! Worthing ur, ha nem csalódom, nem tért még vissza a városból?
- PRISM: Nem is várjuk hétfő délutánál előbb!
- CHASUBLE: Igen, igen! A vasárnapját rendszerint Londonban szereti tölteni. Nem az az ember, aki csupán a szórakozásnak él, mint a öccse, az a szerencsétlen fiatal ember, ha nem csalódom./Feláll./De nem szabad tovább zavarnom Egeriát és tanítványát
- PRISM: /feláll./Egeriát? Az én nevem Laetitia, doktor!

CHASUBLE: Klasszikus célzás volt csak, idézet a pogány auktorokból. Az esti istentiszteletnél bizonyára látom még mindkettőjüket ?

PRISM: Azt hiszem, kedves doktor, mégis csak sétálok egyet önnel. Ugy érzem, hogy csakugyan fáj a fejem és a séta talán elmulasztja.

CHASUBLE: Szives örömet, miss Prism, szives örömet! Elsétálhatnánk talán az iskoláig és vissza,

PRISM: Nagyszerű lesz. Cecil, amig vissza nem jövök, olvassa a nemzetgazdaságtanát. A rupia érték hullámzásáról szóló fejezetet kihagyhatja. Kissé túlágosan izgató olvasmány fiatal lányok számára. /El Chasuble doktorral./

CECIL: /felkapja a könyveit és az asztalra csapja./ Utálatos nemzetgazdaságtan! Utálatos geografia! /Feláll./ Utálatos, utálatos német!

3. Jelenet.

Cecil, Merriman.

MERRIMAN: /tálcán névjegyet hoz./ Worthing Szilárd ur éppen most érkezett az állomásról. Málhát is hozott magával.

CECIL: /átveszi a névjegyet./ "Worthing Szilárd, The Albany W. B. 4" Jani bácsi öccse! Megmondta neki, hogy Worthing ur Londonban van? /Az asztal elé jön./

MERRIMAN: Meg, kisasszony. Nagyon csalódottnak látszott. Mondtam neki, hogy a kisasszony Miss Prismmel a kertben van. Azt mondta, hogy egyedül szeretne beszélni egy pillanatra a kisasszonnyal.

CECIL: Kérem ide Worthing Szilárd urat; azt hiszem leglegg lesz ha mindjárt szól a kulcsárnőnek, gondoskodjék szobáról Worthing ur számára.

MERRIMAN: Igenis, kisasszony. /El./

CECIL: Még sohse láttam igazi romlott embert. Félek is egy kissé. Félek, hogy olyan talál lenni, mint akárki más. /Jön Algy./ Valóban, szakasztott olyan.

4. Jelenet.

Cecil, Algy.-

ALGY: /nagyon vidáman és udvariasan jön, kalapot emel./ Ugy-e bár kegyed az én kis Cecil hugom ?

CECIL: Alaposan tévedni méltóztatik. Én nem vagyok kicsiny. Sőt azt hiszem szokatlanul nagy vagyok a kormhoz. /Algy elképedve né rá./ De azért Cecil huga vagyok. Ön pedig, amint a névjegyéről látom, a Jani bácsi öccse, Szilárd bácsi; az én romlott Szilárd bácsim.

ALGY: Voltaképen nem is vagyok igazán romlott, Cecil hugom. Ne higyeje, hogy romlott vagyok.

CECIL: Ha nem az, akkor valamennyiünket megbocsáthatatlanul félrevezetett. Remélem, nem élt kettős életet, amennyiben romlottnak adta ki magát, noha valóságban jó ember volt. Ez képmutatás volna!

ALGY: /ámulva néz./ Oh! persze, persze, egy kissé könnyelmi voltam.

CECIL: Örömmel hallom! /Letül./

ALGY: Sőt, ha jobban meggondolom a dolgot, a magam szerény módján meglehetősen gonosz is voltam!

CECIL: Ezzel ugyan kár dicsekedni, bárha meg vagyok győződve róla, hogy igen mulatságos lehetett az élete.

ALGY: Sokkal mulatságosabb együtt lenni itt magácskával!

CECIL: Egyáltalán nem értem, hogy lehet ön itt, Jani bácsi csak hétfőn délután érkezik haza!

ALGY: Akkor alaposan elszámítottam magam. Nekem ugyanis hétfőn reggel utaznom kell.

CECIL: Azt hiszem, jobb volna, ha megvárná Jani bácsit. Tudom, hogy a

CECIL: Kivándorlását akarja önnel megbeszélni.

ALGY: Micsodát? /Felriad./

CECIL: A kivándorlását. Ausztráliába akarja küldeni önt.

ALGY: Ausztráliába?! /Feláll./ Inkább fejbe lövöm magamat!

CECIL: Ugy bizony. Szerdán este az ebédnél azt mondta, hogy önnel választania kell e világ, a másvilág és Ausztrália között.

ALGY: Oh, kérem. /Megint leül./ Amennyire Ausztráliát meg a másvilágot a leírásokból ismerem, egyik sem tulságosan biztató hely. Ez a világ elég jó nekem, Cecil húgom.

CECIL: Igen én, csak hogy elég jó-e vajjon önnek is erre a világra?

ALGY: Félek, hogy nem. Éppen ezért szeretném, ha megtérítené. Ezt tűzhetné ki élete céljául, ha van kedve hozzá, Cecil húgom.

CECIL: Ma délután alaigha érek rá erre.

ALGY: És mit szólna hozzá, ha én magam megtéríteném magamat ma délután?

CECIL: Ez persze csak szavakkal való dobálózás; de azért megpróbál-

kozhatna vele.

ALGY: Meglesz. Már is jobbnak érzem magamat.

CECIL: De valamivel rosszabbul néz ki. /Feláll./

ALGY: Csak azért, mert éhes vagyok.

CECIL: /a lépcsőhöz megy./ Ejnye, hogy nem is gondoltam rá! /Algy nyomon követi./ Nem lett volna szabad megfeledkeznie róla, hogy aki teljesen új életet akar kezdeni, annak mindeneelőtt rendszer és kiadós táplálékra van szüksége. /Az ajtó előtt./ Tessék besétálni.

ALGY: Köszönöm. /Cecilhez lép./ De nem adna előbb egy szál rózsát?

CECIL: Jó lesz egy szál Maréchal-Niel? /Öllöt vesz a kezébe, és visszatekint./

ALGY: Inkább egy szál halványpiros rózsát.

CECIL: Miért? /Virágot vág le./

- ALGY: Mert maga szakasztott olyan, mint valami halványpiros rózsaszál, Cecil hugom.
- CECIL: Alig hiszem, hogy rendjén van, ha így beszél hozzám, Miss Prism sohase mond effélet nekem.
- ALGY: Akkor miss Prism nagyon rövidlátó öreg néni. /Cecil virágot tűz Algy gomblyukába. /Kegyed a legszebb lány, akit életemben láttam.
- CECIL: Miss Prism, azt szokta mondani, hogy minden szépség kelepce.
- ALGY: Amelybe szívesen behull minden okos ember.
- CECIL: Oh! én alig hiszem, hogy nagy örömem telnék benne, ha valami okos ember hullna kelepcémbé. Nem tudnám mit beszéljek vele. /Bemnek a házba. - Miss Prism és dr. Chasuble visszajönnek. /

5. Jelenet.

----- Miss Prism, dr. Chasuble.

- PRISM: /leül az asztalhoz. / Hol van Cecil? Maga nagyon sokat van egyedül, kedves Chasuble. Meg kellene házasodnia. Ha valaki misanthrop, azt értem, de hogy valaki nőanthrop, az sehogyse megy a fejembe.
- CHASUBLE: - Higyje meg, hogy ezt a neológ szóalkotást nem érdelem meg. Az ősi anyaszentegyház nemcsak az elméletben, hanem a gyakorlatban is határozottan ellenezte a házasságot.
- PRISM: Nyilvánvalóan ez az oka, hogy az ősi anyaszentegyház nem marad fenn mind a mai napig. Aztán meg, úgy látom, azzal sincs tisztában, kedves doktor, hogy az a férfiú, aki állhatatosan ragaszkodik a legénységéhez, állandó, nyilvános kísértéssé válik. Több óvatosságot ajánlok. A nőtlenség a gyöngébb életsajkákat zátonyra csálja.
- CHASUBLE: /leül. / Hát a nők férfiak nem éppen olyan csábítók?
- PRISM: A nők férfiú után csak a felesége bomlik!
- CHASUBLE: Sőt, ahogy hallottam, gyakran még ez sem. /Az asztalon keresz-

CHASUBLE: túl Prism kezére teszi a kezét./

PRISM: De hol van Cecil? /Feláll és a lépcső felé indul./

CHASUBLE: /feláll és utána megy./ Talán utánunk sétált az iskola felé.

JANI: /jön hátulról. Tetőtől-talpig feketében van öltözve. Prism kezét szorít vele. Jani előveszi a zsebkendőjét és a szeméhez nyomkodja./

6. Jelenet.

Voltak, Jani!

PRISM: Worthing ur !

CHASUBLE: Worthing ur !

PRISM: Ez aztán meglepetés. Csak hétfő délutánra vártuk.

JANI: /tragikusan megrázza Prism kezét./ Hamarább visszatértem, mint gondoltam. Chasuble doktor, remélem, jól van?

CHASUBLE: Kedves Worthing ur, remélem, ez a gyászruha nem valami szörnyű csapásnak a jele ?

JANI: /leül./ Az öcsém!

PRISM: Ujabb szemérmetlen adósság és dorbézolás ?

CHASUBLE: Még mindig a gyönyört hajhássza ?

JANI: /fejét rázza./ Meghalt! /A zsebkendőt szeméhez emeli./

CHASUBLE: Szilárd öccse meghalt ?

JANI: Végleg meghalt.

PRISM: Milyen lecke ez neki; remélem, okul belőle. /Leül./

CHASUBLE: Worthing ur, fogadja legőszintébb részvételemet. Az a tudat mi denesetre megvigasztalhatja, hogy ön mindig nagylelkű és elnéző bátyja volt neki!

JANI: /ujabb zsebkendőemelés./ Szegény Szilárd! Sok hibája volt, de azért mégis csak szomorú csapás.

CHASUBLE: Nagyon szomorú, valóban. Mellette volt, mikor meghalt ?

JANI: Nem. Idegenben halt meg, Párisban. Tegnap este kaptam a táviratot a Grand Hotel igazgatójától.

CHASUBLE: Megtáviratozta a halál okát ?

JANI: Ugy látszik, komoly meghülés volt az ok.

CHASUBLE: /kezét fölemeli./Egyikünk sem tökéletes. Én magam is nagyon érzékeny vagyok a légvonattal szemben. Itt lesz a temetés ?

JANI: Nem, Ugy látszik, azt kívánta, hogy Párisban temessék el.
/Chasuble támohtásával leül./

CHASUBLE: Párisban? /Fejét rázza./ Félek, hogy ez nem a legkomolyabb lelkiállapotra vall az utolsó pillanatban. Bizonyára nem fogja ellenozni, ha jövő vasárnap némi célzást teszek e szomorú családi eseményre. /Jani görcsösen megszorítja a kezét./ Van egy prédikációm a manna jelentőségéről a sivatagban, mely csaknem mindig alkalomszerű, akár örvendetes eseményről van szó, akár, mint a jelen esetben, elszomorítóról. /Hosszu szünet. Elmondtam már arató-ünnepeken, keresztelőkön, bérnálásokon, keresztjáró napokon és ünnepnapokon; legutóbb a székesegyházban mondtam el, a felsőbb rendek körében terjedő elégedetlenség megakadályozására alakult egyesület javára. A püspököt, aki szint én meghallgatott, néhány analógiám rendkívül megindította.

JANI: /feláll./Ah, ez eszembe juttat valamit. Ha nem csalódom, azilyként keresztelőt említett, Chasuble doktor. Ön ugy-e bár tisztában van vele teljesen, hogy kell keresztelni ?

CHASUBLE: /ámulva néz reá./

JANI: Természetesen ugy értem, hogy ön folytonosan keresztel, ugye bár?

PRISM: Sajnos, ebben az egyházköztségben a keresztelés a plébánosnak egyik lehterhesebb kötelessége. Gyakran szóvá is tettem már a dolgot a szegényebb emberek előtt. De ugy látszik, sejtelmük sincs a takarékoskodásról.

CHASUBLE: /Jani elé lép./De valami határozott kisdetről van szó, Worthing ur, aki iránt érdeklődik? Az öccse, ha nem csalódom,

CHASUBLE: nőtlen volt, ugy-e bár ?

JANI: /szomoruan./ Oh, igen! A legnagyobb mértékben nőtlen volt.

PRISM: /keserűen./ Azok, akik csak a gyönyörítésnek élnek, rendszerint nőtlenek.

JANI: Oh, nem kisdedről van szó, kedves doktor. Nagyon szeretem a gyerekeket. Nem! A tény az, hogy nagyon szeretném, ha engemet magamat megkeresztelne ma délután, ha nincs okosabb teendője.

CHASUBLE: De hiszen önt bizonyára megkeresztelték már, Worthing ur !

JANI: Egyáltalában nem emlékszem rá! Azt persze nem tudom, vajjon önnek nem okoznék-e a dologgal bármiféle kellemetlenséget, s vajjon nem az-e talán a véleménye, hogy most már kissé öreg vagyok a keresztvizre.

CHASUBLE: Egyáltalán nem öreg. Felnőtték szenteltvízzel való meghintése, valamint vizbemerítése teljesen megfelel a kánoni gyakorlatnak.

JANI: Vizbemerítés? /Borzong./

CHASUBLE: Oh, dehogya! Nincs mitől tartania. Csak szenteltvízzel való meghintésre van szükség, s ez a legtanácsosabb is. Hiszen nálunk igen változékony az időjárás. Hány órára kívánja a szertartást ?

JANI: ~~Jani~~ Oh, talán öt óra tájban, ha úgy tetszik!

CHASUBLE: Nagyon jó lesz! Ugyanakkor éppen két más keresztelésem is van. Egy ikerpár, amely a minap született, éppen az ön birtokának egyik távoli házaeskájában. A szegény Jenkins fuvaros az apjuk, akinek olyan keservesen kell a kenyerét keresnie!

JANI: Oh, rossz tréfa volna, ha más kisdedekkel együtt/keresztelnék meg./keresztelném meg magamat. Ez nagyon gyerekes volna! Nem érne rá talán félhatkor ?

CHASUBLE: Kérem! Nagyon jó lesz! /Előveszi az óráját./ De most Worthing

CHASUBLE: ur, nem zavarom tovább a gyászbaborult házat. Csak arra kérem még, ne engedje át magát tulságosan a fájdalomnak. A keserű megpróbáltatások gyakran az egek áldását leplezik es csak.

PRISM: Ezt a megpróbáltatást nagyon is leplezetlen áldásnak tartom.

7. Jelenet.

Voltak, Cecil.

CECIL: /a házból jön./ Jani bácsi! Oh, örvendek, hogy megjöttél !
Micsoda utálatos ruha van rajtad ?! Eredj és öltözz át!

PRISM: De Cecil !

CECIL: /Janihoz megy, aki mélabusan homlokon csókolja./ Mi baj hát,
Jani bácsi? /Jani sirva elfordul./ Ugyan ne légy már olyan szomorú! Ugy nézel ki, mintha a fogad fájna, pedig látod, igen nagy meglepetést tartogatok a számodra. Mit gondolsz, ki van az ebédlőben? Az öcséd!

JANI: Kicsoda ?

CECIL: Az öcséd, Szilárd. Ezelőtt egy félórával érkezett !

JANI: Micsoda ostobaság! Én nekem nincs öcsém.

CECIL: Oh, ne beszélj így! Bármily hálátlanul viselkedett is eddig veled szemben, mégis csak öcséd marad. Nem lehetsz olyan szívtelen, hogy megtagadd őt. Majd szólok neki, hogy jöjjön ki bátran. És te kezet fogsz neki nyujtani, ugy-e, Jani bácsi ? / El./

CHASUBLE: Hisz ez örömhír !

PRISM: Miután valamennyien beletörődünk már az elvesztésébe, azt hiszem, hogy váratlan megjelenése rendkívül elszomorító.

JANI: Az öcsém az ebédlőben? Egy betűt sem értek a dologból. Azt hiszem tisztára képtelenség! /Algy és Cecil jönnek./ Szent Isten! /Visszatolja Algyt./ El a szemem elől!

8. Jelenet.

Voltak, Algy, Cecil.

- ALGY: Jani bátyám, eljöttem Londonból, hogy megmondjam neked, mennyire sajnálom azt a sok gondot, amit neked okoztam és ígérem, hogy ezentúl megjavulok./Jani rámered, de a kezét nem fogadja el./
- JANI: El a szemem elől!
- CECIL: /Janihoz lép és megérinti a vállát./Jani bácsi !Csak nem utasított vissza saját testvéröcsédnek a kezét ?
- JANI: Semmi sem bírhat rá, hogy kezet fogjak vele. Szégyen, gyaláztat, hogy ide jött. Ő nagyon jól tudja, hogy miért.
- CECIL: Jani bácsi, ugyan ne légy már olyan szigorú, hiszen mindenkiben van valami jó tulajdonság, Szilárd ép az imént beszélt nekem szegény beteg barátjáról, akit olyan gyakran meglátogat.
- JANI: /fel s alá jár./
- ALGY: Hiszen bevallom, hogy én vagyok a hibás, de nem hallgathatom el azt se, hogy János bátyám fagyossága módfelett fáj szívemnek. Melegebb fogadtatást vártam; főként ha meggondolom, hogy most vagyok itt első ízben.
- CECIL: /Janit Algyhoz/vezeti/ tolja./ Jani bácsi, adj már kezet Szilárdnak. Sohse fogom megbocsátani, ha nem fogsz vele kezet.
- JANI: Akkor hát, úgy látom, meg kell tennem.
- CHASUBLE: Öröm látni ugy-e az ilyen szép kibékülést. Azt hiszem, legjobb lesz, ha magukra hagyjuk a fivéreket.
- PRISM: Cecil, maga velem jön, ugy-e?
- CECIL: Természetesen, miss Prism./Cecil és miss Prism karonfogva el.Chasuble utánuk./
- JANI: /megrázza Algy kezét./Te lókötő! Algy hord el innen a

JANI: sátorfádat minél előbb! Itt nem tűrök semmiféle bunburystás-
kodást.

MERRIMAN: - /jön./ Szilárd ur holniját a Worthing ur szobája mellett
levő szobába vittem. Azt hiszem jó lesz így.

JANI: Micsodát?

MERRIMAN: - Szilárd ur málháját, uram. Kipakkoltam és felhordtam az ön
szobája mellett lévő szobába.

ALGY: /kalapját az asztalra teszi./ Félek, hogy ez alkalommal nem ma-
radhatok itt egy hétnél tovább. /Cecil után néz./

JANI: Merriman, fogasson be rögtön a kis kocsiba, Szilárd urnak sür-
gösen vissza kell utaznia Londonba.

MERRIMAN: - Igenis uram. /El./

ALGY: /Janihoz fordul./ Jani, Cecil aranyos teremtés.

JANI: Ne tessék ilyen hangon beszélni Cardew kisasszonyról. Nem tű-
röm el.

ALGY: Én pedig nem tűröm a ruhádat. Valósággal nevetséges figura
vagy benne. Miért is nem mégy átöltözni? Hiszen tisztára gyere-
kes dolog még gyászt viselni olyan valakiért, aki véletlenül
éppen egy hétig marad vendégül a házában? Furcsa gusztus!

JANI: Itt bizony nem maradsz egy hétig, sem vendégül, sem bármi má-
sul. Utaznod kell a 4 óra 5 perccel.

ALGY: Addig semmiesetre el nem hagylak, amíg gyászban vagy. Ez nem
volna baráti cselekedet. Ha én gyászban volnék, fölteszem ró-
lad, hogy velem maradjál. Ha nem tennéd, kiméletlenségnek te-
kinteném.

JANI: De ha átöltözöm, elutazol?

ALGY: El, ha nem tart sokáig. Nem ismerlek senkit a világon, aki olya-
sokáig öltözködik, mint te és emellett olyan gyászos eredmé-
nyel.

JANI: Ez még mindig jobb, mintha olyan tulzásba viszi az ember az
öltözködést, mint te. /El./

ALGY: Belebolondultam Cecilbe./Belép Cecil./Látnom kell őt,mielőtt távozom. Ah,itt van !

CECIL: Oh,azért jöttem csak vissza,hogy megöntözsem a virágaimat.Azt gondoltam,hogy ön Jani bácsival van.

ALGY: Kiment,hogy befogasson a számomra.

CECIL: Oh,mege akarja kossikáztatni?

ALGY: El akar küldeni.

CECIL: Akkor bucsuznunk kell./Leül./

ALGY: /szünet után./Attól tartok magam is./Cecil mellé ül./

MERRIMAN: /jön./A kocsi a kapu előtt áll,uram.

CECIL: Csak várjon?merriman./Feláll./ Öt perc múlva.

MERRIMAN: Igenis,kisasszony./El./

ALGY: /előveszi óráját,feláll./Cecil,remélem,nem sértem meg,ha egész nyíltan és őszintén kijelentem,hogy kegyedet minden tekintetben az abszolút tökéletesség látható megtestesülésének tartom.

CECIL: Azt hiszem,Szilárd,őszintesége nagyon bizalmat keltő.Ha megengedi,megjegyzéseit beírom a naplómba./Az asztalhoz ül és írni kezd naplójába./

ALGY: /leül./Csakugyan naplót vezet ?Oh,mit nem adnék érte,ha bele nézhetnék! Szabad ?

CECIL: Oh,nem!/Ráteszi kezét a naplóra./ Látja,egy fiatal lány ad benne számot saját gondolatairól és benyomásairól,ennél fogva nincs a nyilvánosságának szánva.De kérem,Szilárd,folytassa.Szeretem,ha diktálnak.A "Látható megtestesülésig" jutottam.Folytathatja.Nyugodtan várom a többi.

ALGY: /gyorsan,hadarva./ Cecil,mióta megpillantottam a maga csodás és páratlan szépségét,vadul,szenvedélyesen,odaadóan és reménytelenül bátorkodom szeretni magát .

CECIL: Azt hiszem,kár azt mondani,hogy vadul,szenvedélyesen,odaadóan

CECIL: és reménytelenül szeret. A "reménytelenül" szónak legalább nem sok értelme van!

ALGY: Cecil! /Feláll és az asztalra támaszkodik.

MERRIMAN: /jön./ A kocsi vár, uram!

ALGY: Mondja meg neki, hogy jöjjön újra mához egy hétre, ugyanekkor!

MERRIMAN: - /Cecilre pillant, aki meg sem moccan./ Parancsára, uram./ El./

CECIL: /feláll./ Jani bácsi nagyon bosszankodnék, ha tudná, hogy ön mához egy hétig akar maradni.

ALGY: Oh! Janival nem törődöm! Nem törődöm! Nem törődöm senkivel a világon rajtad kívül! Szeretlek, Cecil! Feleségül jössz hozzám, ugy-e?

CECIL: Kis ostobám! Természetesen. Hisz már három hónapja jegyesek vagyunk!

ALGY: Három hónapja?

CECIL: Igen, csütörtökön lesz kerek három hónapja.

ALGY: /leül./ De hát hogy törtébt az eljegyzésünk?

CECIL: Nos hát, amióta a jó Jani bácsi megvallotta előttünk, hogy van egy öccse is, aki nagyon gonosz és rosszlelkű fiatal ember, természetesen legtöbbször rólad beszélgetünk miss Prism, meg én. Az olyan férfi azonban, akiről sokat beszélnek, természetesen nagyon vonzó. Az ember éri, hogy okvetlenül van benne valami. Lehet, hogy bolondság volt tőlem, - de hát én szerelmes lettem beléd, Szilárd.

ALGY: Édes, drágám! De mikor volt hát az igazán eljegyzésünk? /Átöleli Cecilt./

CECIL: Ez év április 14.-én. Mikor belefáradtam már abba a tudatba, hogy egyáltalában nem tudsz a létezésemről, elhatároztam, hogy így vagy úgy dülőre viszem a dolgot és negy vívódás után elfogadtam itt a kertben az ajánlatodat. Másnap ezt a kis gyűrűvettem a nevedben. Ez, meg a karkötő, a hű szerelmem jelképe,

CECIL: amelyet ígéretem szerint mindig viselni fogok!

ALGY: Ez az, amit adtam? Ugy-e nagyon csinos?

CECIL: /feláll./ Nagyon csinos. Csodás jó ízlésed van, Szilárd, Ezzel menttettem mindig gonosz életedet. /Az asztalhoz megy./ Ez meg a doboz, amelyben édes leveleidet őrzöm. /Kinyitja a dobozt, amelyben kék szalaggal átjött leveleket tart./

ALGY: A leveleimet! De édes Cecilem, hiszen én sosem írtam - neked!

CECIL: Erre, azt hiszem, fölösleges emlékeztetned, Szilárd. Nagyon is jól emlékszem rá, hogy kénytelen voltam én magam megírni a leveleidet. Hetenként háromszor írtam, sőt hébe-korba többször is.

ALGY: Oh! Hadd olvassam a leveleimet, Cecil!

CECIL: /leül./ Isten ments! Nagyon elbiznád magadat! /Visszateszi a dobozt az asztalra./

ALGY: /Cecil elé térdek./ Milyen tökéletes angyal vagy te, Cecil!

CECIL: Kedves, romantikus fiacskám! /Megcsókolja és megborzolja ujjaiával Algy haját./ Remélem, a hajad természetesen göndörödik, ugy-e?

ALGY: Igen, drágám, egy kis segítséggel.

CECIL: Ugy örülök.

ALGY: Ugy-e sohasem bontod fel az eljegyzésünket, Cecil?

CECIL: Azt hiszem, most, hogy már találkoztunk, nem tudnám megtenni! Aztán meg természetesen ott a neved is!

ALGY: /Cecil vállára hajtja a fejét. Idegesen./ Persze, persze!

CECIL: Ne neved ki érte, egyetlenem; de az volt mindig egyik legkedvesebb leányálmod, hogy olyan valakit szeressek, akinek Szilárd a neve. /Mind a ketten felállnak./ Ebben a névben van valami, ami föltétlen bizalmat ébreszt. Sajnállok minden szegény asszonyt, akinek nem Szilárd a férje.

ALGY: De kedves gyermekem, csak nem azt akarod mondani, hogy nem tudnál szeretni, ha más volna a keresztnedem!

- CECIL:** De miféle más név lehetne ?
- ALGY:** Oh, akármilyen - például - Algernon.
- CECIL:** De én ki nem élhetem az Algernon nevet.
- ALGY:** De drága szivecském, édes kis angyalam, valóban nem lóton át, ni kifogásod lehetne az Algernon ellen. Hisz nem rossz név; sőt arisztokratikus hangzásu. De komolyan. Cecília Algy volna a nevem, akkor-igazán nem tudnál szeretni ?
- CECIL:** Becsülnélek, Szilárd, csodálnám jellemedet. De félek, osztatlan figyelemmel nem tudniak megajándékozni.
- ALGY:** Hát /Felkapja a kalapját./ Ugy-e, Cecil, a plébános uratok teljesen jártas az egyház mindennemű jogainak és szertartásainak gyakorlásában ?
- CECIL:** Hogyan? Dr. Chasuble nagyon tudós egy férfi. Nem írt könyvet soha életében, ebből is láthatod, mily tudós.
- ALGY:** Azonnal föl kell keresnem egy fontos keresztelő - akarom mondani egy fontos ügyben. Egy perc múlva itt vagyok megint.
/Megszókolja Cecilt. El./
- CECIL:** Milyen tüzes fiú! Ugy szeretem a haját! De kell írnom házassági ajánlatát a naplóba! /Az asztalhoz megy és leül./
- MERRIVAN:** -/Jön./ Valami Fairfax kisasszony érkezett éppen az inánt, nagyon fontos beszélni valója van Worthing urral.
- CECIL:** Nincs a könyvtárban Worthing ur?
- MERRIVAN:** - Worthing ur nemrég elment hazulról a plébánia felé.
- CECIL:** Kérem, vezesse ide a kisasszonyt. Worthing ur bizonyára hamarosan itthon lesz. A teát is hozhatja már.
- MERRIVAN:** - Igazán, kisasszony. /El./
- CECIL:** Fairfax kisasszony! Valószínűleg azok közül az éltesebb jó asszonyok közül valamelyik, akik támogatják Jani bácsit Londonban egyik-másik emberbaráti akciójában. Voltaképpen nem igen kedvelem azokat a nőket, akik emberbaráti akciók iránt

CECIL: érdeklődnek. Azt hiszem, ez tulságos felvilágosultságra vall
 MERRICK: -/bekép./ Fairfax kisasszony!/ Gwendolina belép. Merriman el.

CECIL, GWENDOLINE

CECIL: /elője megy, hogy üdvözlje./ Kérem, engedje meg, hogy bemutatkozzam. Cardew Cecil vagyok. /Kézét szorítanak.

GWENDOLINE: - Cardew Cecil? Milyen édes csengőstű név. Valami azt sug-
 ja neked, hogy jó barátok leszünk. Már is jobban kedve-
 lem, semmint gondolná. Az első érzésem idenkeikkel szem-
 ben sokoson csal.

CECIL: Milyen szép kezdetől, hogy ily aránylag rövid ismeret-
 ség után már ennyire szeret. /Szünet./ Kérem, tessék leül-
 ni.

GWENDOLINE: /nég állva./ Ugy-e, megengedi, hogy Cecilnek szólítsam ?

CECIL: Ez az örömmel!

GWENDOLINE: Kezéd pedig mindig csak Gwendolinának fog szólítani
 engem, ugy-e ?

CECIL: Ha kívánja.

GWENDOLINE: Akkor tökéletesen rendben van minden, ugy-e?

CECIL: Remélem. /Szünet. Mind a ketten leülnek./

GWENDOLINE: Talán, most jó lesz ha megragadom az alkalmat és megmon-
 dom ki vagyok. Az apám lord Bracknell. Kezéd valószí-
 nűleg sokoson hallotta a papa nevét ?

CECIL: Azt hiszem, soha.

GWENDOLINE: A papa, nagy örökre, a családi kör határain kívül telje-
 sen ismeretlen. Azt hiszem ez a leghelyesebb is. A férfi
 elégedjek meg az otthonnal. /A papa, elnök rendkívül szü-
 görü nevelési elvei vannak, úgy nevelt, hogy a legnagyobb
 mértékben rövidítő legyen. Ez a rendszeréből következik
 megengedi tehát, Cecil, hogy lorgnetten nézzem ?

CECIL: Oh, csak tessék, Gwendoline. Nagyon szeretem, ha néznek.

GWENDOLINE: /Miután lorgnettején alaposan szentgyre vette Cecilt./

GWENDOLINE: Jgy-e bér, látogatásban van csak itt?

CECIL: Oh nem! Itt lakom.

GWENDOLINE: /szigoruan./ Igazán? De itt lakik bizonyára az édesanya ja vagy más éltesebb nőrokona is?

CECIL: Oh nem; nincs sem édesanyám, sem semmiféle rokonom.

GWENDOLINE: Igazán?

CECIL: Kedves gyémomat és miss Prismet terheli az a fárasztó feladat, hogy gondomat viseljék.

GWENDOLINE: A gyémántját?

CECIL: Igen; én Worthing ur gyémántja vagyok.

GWENDOLINE: Oh! Különös, hogy nem említette soha a gyémántját. Milyen titokzatos férfi! Őréről. Őrára érdekesebb lesz! De azért ~~nem vagyok bizonyos benne, vajjon ezek az újdonságok zavartalan örömmel töltenek-e el. /Felel és Cecilihez lé-~~
~~gyszeren szeretem magát, Cecil, meg szerettem az első pillá-~~
~~nathoz; de hangsúlyosan kell, hogy most, mikor már tudom,~~
~~hogy kegyed Worthing ur gyémántja, önkénytelenül azt ki-~~
~~vénem, bárha - nos, bárha valamivel idősebb volna, mint~~
~~amint nekem látszik és nem volna olyan - olyan bájos terem-~~
~~tés. Sőt, ha szabad volna őszintén beszélnem? ... /Hátrál./~~

CECIL: Kérem, csak tessék. Jgy vélem, hogy valahányszor kellenet-
len mondani valója van az embernek, legjobb az őszintesé-

GWENDOLINE: Nos, hogy egészen őszinte legyek, Cecil, szeretném, ha maga
kerék 35 esztendő is volna már és korához képest a vendé-
nél is csomóval lenne. Szilárd egyenes, ~~szilárd~~ jellem. A
lalke csupa igazság és becsületesség. De éppen a legne-
vesebb jellemű férfiak rendkívül fogékonyak mások testi
bájoinak a hatására.

CECIL: Bocssáson meg, Gwendoline, nem szilárdot mondott?

GWENDOLINE: Szilárdot.

- CECIL: Oh, az én gyámom nem Worthing Szilárd ur, hanem Szilárdnak a bátyja.
- GWENDOLINE: Szilárd sohasem említette, hogy bátyja is van.
- CECIL: Sajnos, meg kell jegyezni, hogy hosszú idő óta rossz lábon élnek egymással.
- GWENDOLINE: Oh! Így már értem. Sőt, ha visszagondolok rá, más sem említette soha előttem Szilárd bátyját. Ugy látszik tehát, hogy ezt az embert nem igen szereti senki sem. Természetesen kegyed egészen, de egészen bizonyos benne, hogy nem Worthing Szilárd ur a gyámja?
- CECIL: Egészen bizonyos! /Szünet./ Hiszen Hiszen nemsokára az övé leszek.
- GWENDOLINE: /fürkészőn./ Tessék?
- CECIL: /félénken és bizalmasan./ Édes Gwendoline, nincs okom titkolózni kegyed előtt. Hiszen a mi kis grófsági lapunk bizonyára úgy is közlő jövő héten a hirt. Worthing Szilárd ur a vőlegényem és jövődöbeli férjem.
- GWENDOLINE: /udvariasan feláll./ Drága Cecil, azt hiszem, egy kis tévedés lesz a dologban. Worthing Szilárd ur az én vőlegényem. Az eljegyzés híre legkésőbb szombaton benne lesz a Morning Postban.
- CECIL: /szintén feláll, igen udvariasan./ Félek, hogy félreértés van a dologban. Szilárd ezelőtt tiz perccel kérte meg a kezemet. /Mutatja a naplót./
- GWENDOLINE: /lorgnette-en nézi a naplót./ Igazán nagyon különös, mert engem tegnap délután félhatkor kért nőül. Ha pontosan meg akarja állapítani az esetet kérem, tessék! /Előveszi a naplóját./ Sohasem utazom a naplóm nélkül. Sajnálom, kedves Cecil, ha ez a tény talán a csalódás érzetét kelti kegyedben, de félek, hogy nekem elsőbbségi igényeim vannak.

- CECIL:** *É* sem mondhatom, mennyire elszomorította, kedves Gwendoline, ha akár lelki, akár testi fájdalmat okoznék kegyednek, de kötelességem rámutatni arra, a tényre, hogy Szilárd mióta megkérte a kegyed kezét, nyilvánvalóan meggondolta a dolgot.
- GWENDOLINE:** /elgondolkodva./ Ha szegény fiút esetleg valami könnyelmű ígéretre csábították, kötelességemnek fogom tartani, hogy nyomban megmentsem őt, még pedig erős kézzel.
- CECIL:** /elgondolkodva és szomorúan./ Bármily boldogtalan szerekezésbe bonyolódott is az én drága egyetlenem, sohasem fogom a szemére hányni, ha egyszer a felsége leszek.
- GWENDOLINE:** A szeretkezést rám vonatkoztatja, Cardew kisasszony? Ez elbizakodottság! Ily alkalommal, mint ez a mostani, nemcsak erkölcsi kötelessége az embernek megmondani a véleményét. Több ennél! Gyönyörűség!
- CECIL:** Azt akarja talán mondani Fairfax kisasszony, hogy Szilárdot rácsábítottam az eljegyzésre? Hogy merészel ilyet állítani? Ily alkalommal, mint a mostani, nincs szükség tovább az udvariasságra és a tres álarcára. Most nevének kell nevezni a gyermeket.
- GWENDOLINE:** /ganyosan./ Szerencsére nekem sohasem volt dolgom gyerekekkel. Nyilvánvaló, hogy teljesen különböző társadalmi légkörben szoktunk mozogni. /Cecil felelni akar, mikor belép Merriman teás tálcával, abrosszal, stb. A szolga jelenléte tartóztatja a lányokat, de magában mind a kettő örömjön.
- MERRIMAN:** Idehozzan a teát, mint rendesen kiasszony?
- CECIL:** /határozottan csengő hangon./ Ugy, mint rendesen. /Merriman teára terít. Hosszu szünet. Cecil és Gwendoline farkas szemeket néznek./
- GWENDOLINE:** /körülnéz./ Gyönyörű kert, Cardew kisasszony.

CECIL: Ürvendek, hogy tetszik Önnek, Fairfax kisasszony.

GWENDOLINE: Sojtalmaz sem volt róla, hogy falun is van virág.

CECIL: Oh, a virág oly közönséges itt, Fairfax kisasszony, mint Londonban az emberek.

/Szolga jön a házból teás készlettel. Átnyújtja Herriman-nak, aki az asztalra rak mindent és várakozik. A szolga visszahozza a hába, s újra visszajön egy kis asztalkával, amelyen tányérok és tálcák vannak, rajtuk felvágatlan kalács, vajaskenyér és teásütemény. Leteszi az asztalkát, aztán el./

GWENDOLINE: Ami engem illet, föl nem felelek, hogy képes valaki - valaki, aki valaki - falun lakni. Én mindig halálra unom magamat falun. /Leül./

CECIL: Ah! Ez az, ugyebár, amit az újságok "agrárius depresszió"-nak mondanak? Azt hiszem, az arisztokrácia mostanában seket szenvedni miatt. Ugy hallom, szinte járványos köztük ez a baj. Parancsol egy kis teát, Fairfax kisasszony. /Leül és teát ünt./

GWENDOLINE: /keresett átváriassággal./ Éa szabad kérnem. /Félre./ Utálatos történet! De szükségem van teára.

CECIL: /Gélesen./ Cukrot is?

GWENDOLINE: /kevélyen./ Nem kérek, köszönöm. Cukros teát nem iszok modern ember.

CECIL: /Barátságosan néz, felkapja a cukorfogót és négy darab cukrot dob a csészébe; aztán Herriman tálcájára teszi a csészét. Ridogon./ Hallom tetőzik, vagy vajaskenyér?

GWENDOLINE: /mintha unatkoznék./ Vajaskenyeret kérek. /Cecil vajaskenyeret tesz a tálcára./ Kalácsot manapság ritkán látni jobb házakban.

CECIL: /levág egy nagy darab kalácsot, elveszi a vajaskenyeret

- CECIL: s helyébe a kalácsot teszi a tálcára. Merrimann Gwendoline elé teszi a tálcat, azután el.
- GWENDOLINE: /Iszik, elfintorítja az arcát és rögtön leteszi a csészé a vajaskenyérért nyul és észreveszi, hogy kalács. Méltatlankodva feláll./ Kegyed agyoncukrozta a teámat, s bárha a legvilágosabban vajaskenyeret kértem, kalácsot adott. Az egész világ tudja, hogy rendkívül szelid és gyengéd lélek vagyok, de figyelmeztetem, Cardew kisasszony, hogy többet merészel a kelleténél.
- CECIL: /feláll./ Hogy megmentsem az én szegény, ártatlan, könnyen hívó fiacskámat egy másik nő karmaiból, nem is merészelhetek többet a kelleténél.
- GWENDOLINE: Az első pillanattól fogva, mikor megláttam, bizalmatlankodtam kegyedben. Éreztem, hogy álnok és ravasz teremtés. Ilyesmiben sohasem tévedek. Az első benyomásom idegen emberekről mindig föltétlenül helyes. /Nagyot dohant./
- CECIL: Ugy látom, Fairfax kisasszony, hogy drága idejét illetlenül lefoglalom. Bizonyára több hasonló látogatást is óhajtott tenni még tenni a szomszédban. /Jani megjelenik a háttérben./
- GWENDOLINE: /meglátja Janit./ Szilárd! Egyetlen Szilárdom!
- JANI: /hozzá siet./ Gwendoline! Drágám! /Meg akarja csókolni./
- GWENDOLINE: /hátrál./ Egy pillanatig! Szabad kérdezni, vőlegénye vagy te ennek a fiatal hölgynek? /Cecilre mutat./
- JANI: /névet./ A kedves kis Cecilnek? Már hogy volnék a vőlegénye? Hogy támadhatott aranyos kis fejecskédben ilyen gondolat?
- GWENDOLINE: Köszönöm. Tessék! /Csókra nyújtja arcát./
- CECIL: /nagyon nyájasan./ Tudtam, hogy félreértés van a dologban Fairfax kisasszony. Az az ur, akinek karja e pillanatban

- CECIL: a kegyed derekára fonódik, Worthing János ur, az én kedves gyémom.
- GWENDOLINE: Tessék?
- CECIL: Ez Jani bácsi!
- GWENDOLINE: /hátrál./ Jani! Oh! /Jön Algy.
- CECIL: Itt van Szilárd.
- ALGY: /egyenesen Cecilhez megy, a többieket nem látja./Édes egyetlenem! /Meg akarja csókolni./
- CECIL: /hátrálép./Egy pillanatig! Szilárd, szabad kérdenem, vőlegénye vagy te ennek a fiatal hölgynek?
- ALGY: /körülnéz./Melyik fiatal hölgynek? Gwendoline! /Nevetve Már hogy volnék a vőlegénye? Hogy támadhatott aranyos ki fejcskédben ilyen gondolat?
- CECIL: Köszönöm./Csókra nyújtja arcát./Tessék!/Algy megcsókolj
- GWENDOLINE: Tudtam, hogy egy kis tévedés van a dologban, Cardew kisas szőny. Az az ur, aki e pillanatban kegyedet átöleli, - Moncrieff Algernon us, az unokafivérem.
- CECILŐ /Elugrik Algytól./ Moncrieff Algernon! Oh!/Ájulva./Hát önnek Algernon a neve?
- ALGY: Nem tagadhatom!
- CECIL: Oh!/Gwendolinehez siet.A két lány, mint egy védelmül, derekon öleli egymást./
- GWENDOLINE; Önnek igazán János a neve?
- JANI: /nagy büszkén áll a helyén./Tagadhatnám, ha úgy tetszene nek. Tagadhatnék mindent, ha akarnám. De nem teszem. Igen, János a nevem. Évek óta során keresztül Jánosnak hívtak.
- CECIL: /Gwendolinehez./Mindketten durva csalás áldozatai vagyunk.
- GWENDOLINE: Szegény megbáztott Cecilem!
- CECIL: Édes megbántott Gwendolinem!

- GWENDOLINE: /lassan és komolyan./ Ezentul testvérnek fogsz nevezni, ugy-e? /Megöleli Cecilt, Jani és Algy nyögve fel s alá járnak./
- CECIL: /sugárzó örömmel./ Egy kérdés van csupán még, amelyre gyémontól várom a feleletet.
- GWENDOLINE: Kitűnő gondolat! Egy kérdés van csupán még, amelyre öntől várom a feleletet, Worthing ur. Hol van az ön Szilárd öccse? Mindketten az ön Szilárd öccsével váltottunk jegyet s ezért meglehetősen fontos dolog ránk nézve, hogy megtudjuk hol van e pillanatban ~~az ön Szilárd öccse?~~
- JANI: /lassan és vonakodva./ Gwendoline, Cecil. Nagyon kinosan érint, hogy meg kell mondanom az igazat. /Algy lerokkad a pamlagra./ Először esik meg velem az életemben, hogy ilyen kinos helyzetbe jutottam, s efféle dolgokban igen járatlan vagyok. Mindazáltal megmondom egészen őszintén, hogy bizony énnekem semmiféle Szilárd öcsém nincsen. Nincs egyáltalán semmi néven nevezendő öcsém. Nem is volt soha életemben, s nem is lesz bizonyára a jövőben sem.
- ALGY: /nagyon feszengültében./
- CECIL: /meglepődve./ Egyáltalában nincs öccse?
- JANI: /vigan./ Nincs!
- GWENDOLINE: /szigoruan közeledik Janihoz./ Nem volt soha semmi néven nevezendő öccse ?
- JANI: /tréfásan./ Soha semmi néven nevezendő.
- GWENDOLINE: Akkor hát világos, Cecil, hogy egyikünknek sincs semmi néven nevezendő vőlegényünk.
- CECIL: Az ilyen hirtelen világosság nem tulságosan kellemes egy fiatal leányra nézve, ugy-e bár?
- GWENDOLINE: Menjünk a házba. Nem hiszem, hogy utánunk mernének jönni.

- CECIL: Nem, a férfiak mind gyávák, ugy-e? /Megvető pillantással a házba mennek./
- ALGY: /oldalba löki Janit; Jani dacosan visszaböki./
- JANI: Ez^t a borzalmas helyzetet te valószínűleg bunburystáskodásnak nevezed.
- ALGY: Annak én! És mondhatom igazán bémulatos egy bunburystáskodás. A legbémulatosabb, amelyben világéletemben részem volt.
- JANI: Vedd tudomásul, hogy az én házamban semmi jogod bunburystáskodni!
- ALGY: Ez ostoba beszéd. Az embernek joga van bunburystáskodni mindenütt, ahol kedve tartja. Ezt minden komoly bunburysta tudja.
- JANI: Komoly bunburysta! Szentséges ég! /Feláll, járkál./
- ALGY: /feláll./ Nos, valamit csak komolyan kell felfogni, ha az ember azt akarja, hogy gyönyörűsége legyen az életben. Én véletlenül a bunburystáskodást fogom fel komolyan. De hogy te mit fogsz fel komolyan arról igazán halvány sejtelmem sincs! Azt hiszem, mindent. Hiszen te a megtestesült léhaság vagy.
- JANI: Az egész siralmas esetben megvan legalább az az egy kis alégtétel, hogy a te Bunbury barátodnak végleg befellegzett. Ezután nem járhatsz majd oly gyakran falura, mint eddigelé, Algy. Ez is valami.
- ALGY: De a te öcsédnek is befütyültek egy kissé, ugy-e, kedves Jani? Te sem párologhatsz majd át oly gyakran Londonba, mint eddigelé, te gyalázatos. Ez is több a semminél!
- JANI: Ami pedig a viselkedésedet illeti Cardew kisasszonnyal szemben, vedd tudomásul, hogy ilyen édes, egyszerű, ártatlan kis leányt megcsalni halálos bűn, arról nem is szólva, hogy az én gyámleányom!

- ALGY: Te pedig vedd tudomásul, hogy oly okos, szellemes és teljesen tapasztalatlan fiatal hölgy becsapása, aminő Fairfax kisasszony, semmivel sem igazolható. Arról nem is szólva, hogy az én unokahúgom.
- JANI: Jegyet akartam váltani vele, ez az egész. Szeretem őt.
- ALGY: Én pedig Cecillel akartam jegyet váltani. Imádom őt.
- JANI: Mondhatom, semmi reményed arra, hogy Cardew kisasszonyt feleségül vehesd. /Leül./
- ALGY: Én pedig azt hiszem, Jani, nem igen valószínű, hogy Fairfax kisasszony valamikor a párod legyen. /Vajaskenyeret eszik és leül./
- JANI: Nem értem, hogy ülhetsz itt és hogy ehetsz nyugodtan vajaskenyeret, mikor ilyen szörnyű kellemetlen helyzetben vagyunk. Ugy látom, nincs egy csöpp szived sem.
- ALGY: Csak nem ehetek vajaskenyeret izgatottan? Hisz akkor valószínűleg bepiszkítanám a vajjal a kézelőmet. A vajaskenyeret mindig egészen nyugodtan kellene enni. Ez az egyetlen elfogadható módja a vajaskenyérévésnek.
- JANI: Tudd meg, hogy a legnagyobb szívtelenségre vall, hogy te az adott körülmények között egyáltalában képes vagy vajaskenyeret enni. /Leül, teát önt magának./
- ALGY: Ha kellemetlenség ér, egyetlen vigaszom az evés. Ugy bizony. Mikor igazi, nagy kellemetlenség ér, akkor megmondhatja mindenki, aki jól ismer, hogy visszautasítok mindent, az ételen és az italon kívül. Most e pillanatban vajaskenyeret eszem, mert boldogtalan vagyok; aztán meg nagyon szeretem is a vajaskenyeret. /Felkapja a vajaskenyeres tálat./
- JANI: /feláll./ Nos, ez még nem ok rá, hogy mind felfald. /Elveszi a tálat Algytól./
- ALGY: Szeretném, ha vajaskenyér helyett teasüteményt ennél. /Kinálja

- ALGY: Janinak a teasüteményt./A teasüteményt nem szeretem.
- JANI: Szent Isten! Azt hiszem a saját kurtjében csak enet az ember a saját vajaskenyereből?
- ALGY: De hisz épp az inént mondtad, hogy a legnagyobb szivtelenségre vall vajaskenyeret enni.
- JANI: Azt mondtam, a legnagyobb szivtelenségre vall, hogy te eszel vajaskenyeret az adott körülmények között. Ez pedig egészen más valami.
- ALGY: Hoglehet. De a vajaskenyér mégis csak vajaskenyér marad./Kiosz rélik a vajaskenyeres és a teasüteményes tétel./
- JANI: Algy, Istenemre, szeretném, ha elhordanád magad a hátsóból./Le- tessz a teasüteményt az asztalra./
- ALGY: Nem lehetem. Épp az inént beszéltem meg Chasuble doktornal, hogy háromnegyed hatkor Szilárdra fog keresztelni./Leül./
- JANI: Kedves Öregem, mentől előbb kivered a fejedből est az ostoba- ságot, annál jobb./Teát önt./ Én ma reggel megbeszéltem már Chasuble doktornal, hogy félhatkor Szilárdra fog keresztelni. Gwendolinnak is ez lesz a kíváncsága. Mind a kettő csak nem keresztelkedhetik Szilárdra, ez képtelenség volna. Aztán meg én teljes joggal megkeresztelkedhetem, ha akarok, nincs semmi bizonyíték rá, hogy valaha megkeresztelték volna és senki- kívül valószínű is, hogy soha meg nem keresztelték. És ez a véleménye Chasuble doktornak is. Meneked más a helyetted, téged egy- szer már megkeresztelték.
- ALGY: Ez igaz, csak hogy évek óta nem keresztelték én meg újra.
- JANI: De egyszer már megkeresztelték, ez a fű.
- ALGY: Úgy van, ebből tudom, hogy az én szervezetem megbirja a dolgot. Ha nem vagy egészen bizonyos benne, vajjon megkeresztelték-e hajdanában., akkor mondhatom, veszedelmes dolog, ha most akarod megkérdezni. Bolébetegedhetesz. Csak nem felejtetted el már,

ALGY: hogy e héten Párisban egyik közeli rokonod komoly meghülés áldozata lett. /Jani megint vajaskenyeret eszik./ Jani, te már megint vajaskenyeret eszel! Szeretném, ha nem tennéd./Maga-hoz húzza a tálat./ Hiszen megmondtam már, hogy nagyon szeretem a vajaskenyeret.

JANI: Én pedig megmondtam már neked, Algy, hogy horád el magad innen! Nincs itt rád szükségem. Miért nem mégy hát ?

ALGY: /leül./ Még mindig nem ittam meg egészen a teámat./ A függöny megindul lefelé. Algy felkapja Jani teás csészéjét és inni kezd./

JANI: Ez az én teám!

ALGY: Nem a tied, - ne edd az én vajaskenyeretem....

JANI: Ez nem a te vajaskenyeted !

/ A függöny le. Jani nyögve székébe sülved. /

HARMADIK FELVONÁS.

Szin: Szalon a Manor-házban. Kettős ajtó jobbra középtűt
Ablak balra. Kandalló jobbra. Asztal. Székek.

1. Jelenet.

Gwendoline és Cecil az ablakban.

GWENDOLINE: Hogy nem jöttek utánunk nyomban a házba, mint bárki a világon megtette volna, ez úgy látszik arra vall, hogy van még bennök egy kis szégyenérzet.

CECIL: Vajaskenyeret ettek. Ez a bűnbánat jele!

GWENDOLINE: Felénk néznek. Micsoda arcátlanság!

CECIL: Közelednek. /Az ablak előtt elhalad Jani, nyomában Algy./
Milyen merészség!

GWENDOLINE: Méltóságteljesen hallgassunk.

CECIL: Mindenesetre. Ez az egyetlen, amit tehetünk. /Visszahuzódnak az ablaktól. Belép Jani és Algy. Fűtyülnek./

GWENDOLINE: A méltóságteljes hallgatásnak nincs meg a hatása.

CECIL: Sőt éppen ellenkező a hatása!

GWENDOLINE: De mi nem szólunk először!

CECIL: Semmiesetre sem!

GWENDOLINE: Wothing ur, fontos kérdésen van önhez. Válaszától nagyon sok függ.

CECIL: Moncrieff ur, sziveskedjék felelni a következő kérdésre: Miért állította, hogy a gyámom öccse?

ALGY: Hogy alkalom legyen megismerkedni kegyeddél!

CECIL: /Gwendolinehez./ Ez a válasz kielégítő, ugy-e bár?

GWENDOLINE: /Janihoz./ Wothing ur, milyen magyarázatát adhatja annak az állításának, hogy öccse van? Talán azért állította ezt, hogy minél gyakrabban legyen alkalma Londonba rándulni és velem találkozni?

- JANI: Minden esetre, Fairfax kisasszony! /Jani és Algy együtt mozognak úgy, mint a sziámi ikrek, egészen addig: "Ma délután mind a ketten újra keresztelkedünk." Összekulcsolják a kezüket, égnem emelik a szemüket, leülnek a pamlagra hátra dőlnek, feszengnek, stb., stb./
- GWENDOLINE: /Cecilhez./ Magyarázataik látszólag teljesen kielégítőek.
- CECIL: Tehát azt hiszed, hogy bocsássunk meg nekik?
- GWENDOLINE: Igen, azaz, hogy nem./Egyszerre./
- CECIL:
- GWENDOLINE: Igazad van! Erről egészen megfeledkeztem. Elvek forognak kockán, amelyeket nem tagadhatunk meg. Ki mondja meg nekik te vagy én, A feladat nem kellenes!
- CECIL: Nem beszélhetnénk egyszerre mind a ketten?
- GWENDOLINE: Kitűnő ötlet! Én csaknem mindig egyszerre beszélek másokkal. Majd én ütöm a taktust.
- CECIL: Helyes! /Gwendoline üti a taktust az ujjával./
- GWENDOLINE és CECIL: -/egyszerre./ A keresztnevük még mindig teljességgel elháríthatatlan akadály. Ez az egész!
- JANI: /Algyhoz./ Majd én ütöm a taktust.
- JANI és ALGY: /egyszerre./ A keresztnevünk?! Egyéb semmi? Ma délután mind a ketten újra keresztelkedünk.
- GWENDOLINE: /Janihoz./ Hajlandó énrtem erre a borzasztó cselekedet!
- JANI: Hajlnadó vagyok.
- CECIL: /Algyhoz./ Hajlandó kitenni magát az én kedvemért ennek a szörnyű megpróbáltatásnak?
- ALGY: Hajlandó vagyok!
- GWENDOLINE: /Cecilhez./ Milyen oktalanság a két nem egyenértékűségéről beszélni! Az önfeláldozás dolgában a férfiak mérhetetlenül fölöttünk állanak.
- JANI: Ez már igaz!
- CECIL: /Gwendolinehez./ Vannak pillanatok, amikor oly fizikai

CECIL: bátorság szállja meg őket, amelyről nekünk nőknek, fogalmunk sincs.

JANI: /Gwendolinehez./ Drágám! /Egymás karjába dőlnek./

ALGY: /Cecilhez./ Drágám! /Egymás karjába dőlnek./

MERRIMAN: /belép. Mikor megpillantja a helyzetet, hangosan köhög./
Hm! Hm! - Lady Bracknell!

JANI: Szentséges ég! /Belép Lady Bracknell. Általános zavar és rendetlenség. Merriman el./

2. Jelenet.

- Voltak, Lady Bracknell.

L. BRACKNELL: Gwendoline! Mit jelent ez?

GWENDOLINE: Csak azt, hogy jegyet váltotta Worthing urral, mama.

L. BRACKNELL: Ülj le! /A pamlagra mutat, azután Janihoz fordul./ Uram, miután értesültem leányom hirtelen szökéséről, derék kormornájától, akinek bizalmát egy kis pénzen megvásároltam, rögtön ide indultam a tehervonaton. Természetesen be fogja látni Worthing ur, hogy a pillanattal fogva ki zártnak kell tekinteni minden érintkezést ön és a leányom között. E kérdésben, mint egyáltalán minden kérdésben szilárd maradok.

JANI: Jegyet váltottam Gwendoline-nel, lady Bracknell. /Leül Gwendoline mellé./

L. BRACKNELL: Szó sincs róla, uram. /Leül, azután Algyhoz fordul./ Ami pedig Algernont illeti!... Algernon!

ALGY: Parancsolsz, Augusta néni?

L. BRACKNELL: Nem mondanád meg, vajjon szegény beteg barátod, Bunbury ur, ebben a házban lakik-e?

ALGY: Oh, dehogyan! Bunbury nem itt lakik. Bunbury ez idő szerint máshol van. Bunbury tudniillik meghalt!

L. BRACKNELL: Meghalt? Mikor halt meg Bunbury ur? Bizonyyal hirtelen halt meg?

- ALGY:** Embury felrobbant - azaz - óh, ma délután megültem Dunburyt./Lady Bracknell nagyot néz./Jobban mondva a szegény Embury meghalt ma délután. Azaz, hogy az orvosok megállapították, hogy Dunbury nem élhet - tehát Embury meghalt./Algy Cecil kezét fogja./
- L. BRACKNELL:** Ugy látszik, nagyon megbiszt az orvosaiiban. De azért örvendek, hogy végül határozott cselekvésre szánta el magát, s még hozzá orvosi tanácsra. De most, hogy Embury urat eltemették már, nem mondaná meg, Worthing ur, ki e a fiatal hölgy alakok között - ugy látszik - sajtócsógosan föléssloges módon most e percben az én Algyman öccém szorongatja?
- JANI:** /feláll./Es a hölgy lady Bracknell, a gyámleányon, Cardew Cecil kisasszony./Lady Bracknell hávösen fejtegette Cecil felé./
- ALGY:** Jegyet váltottam Cecillel, Augusta néni.
- L. BRACKNELL:** Tessék?
- CECIL:** Moncrieff ur véglegesen, lady Bracknell.
- L. BRACKNELL:** /borzongva./Nem tudom, vajjon itt Hertfordshireben szokatlannul izgató hatása van-e a levegőnek, de az eljegyzések száma, ugy látom, totálisan nagyobb itt a statisztikusok által megállapított rendszer átlagnál. Azt hiszem, nem fog érteni, ha egyelőre tájékozódni próbálok egy kicsit a dolgokról. Worthing ur, ki ez a Cardew kisasszony?
- JANI:** /örjüngeni szeretne, de lebirja magát; hideg határozottsággal./ Cardew kisasszony unokája a megboldogult Cardew Tomásnak, S. N. Bolgrave Square, 149; Surrey, Brixton, Carvase Park és E. B. Pifeshire, The Glen.
- L. BRACKNELL:** Ez megnyugtatóan hangzik. Miféle cím mindig bizalmat keltség a kereskedők között is.

JANI: /nagyon ingerülten./ Örömmel fogja hallani bizonyára azt is, hogy kezemben vannak^a bizonyítványok Cardew kisasszony születéséről, anyakönyvezéséről, kereszteléséről, számközhögéséről, oltásáról, bérálásáról és kanyarójáról - ez utóbbinak ugy a német, mint az angol válfajáról!

L. BRACKNELL: /nyugodtan./ Oh! Tehát csupa esemény az élete, sőt, ha meggondolom, kissé tulságosan izgalmas is egy fiatal lányra nézve. A korai tapasztalatokat nem igen szeretem. /Feláll és óráját nézi./ Gwendoline, ideje, hogy induljunk. Egy perc veszíteni valónk sincs. Csupa formaságból azt is meg kell még kérdezniem öntől Worthing ur, van-e valami valgyana Cardew kisasszonynak? /Gwendoline feláll./

JANI: Oh, körülbelül 130 ezer fontja van értékpapirokban. Ez az egész. /Lady Bracknell leül./ Szerencsés utat, lady Bracknell, örültem, hogy volt szerencsém.

L. BRACKNELL: Csak egy pillanatra még, Worthing ur! 130 ezer font! És értékpapirokban! Most, hogy jobban megnézem Cardew kisasszonyt, úgy látom, hogy nagyon bájos fiatal hölgy. /Cecilhez./ Jöjjön csak ide, kedvesem. /Cecil hozzá megy./ Usinos gyermek! A ruhája siralmasan egyszerű, s a haja csaknem olyan, amilyennek a természet növesztette. De ezen hamarosan segíthetünk. Egy tökéletesen jártas francia komorna igen rövid idő alatt valóban csodát képes művelni. Emlékszem, hogy egy fiatal lady Lancingnak ajánltam egyszer egy ilyen komornát s három hónap múlva a saját ura sem ismert rá többé!

JANI: És hat hónap múlva senki sem ismert rá.

L. BRACKNELL: Forduljon meg, kérem, gyermekem. /Cecil egészen megfordul. Algernon!

ALGY: /Cecilhez megy./ Parancsoljon Augusta néni!

L. BRACKNELL: Cardew kisasszonyban világos nyomain vannak a társadalmi lehetőségeknek.

ALGY: /Cecilt megcsókolja./ Cecil a legédesebb, legaranyosabb, legkedvesebb teremtség a világon. De a társadalmi lehetőségekért egy fityinget sem adok.

L. BRACKNELL: Ne beszélj soha kicsinylően a társaságról, Algernon. Ezt csak azok teszik, akiket a társaság nem fogad be.
/Cecilhez./ Édes gyermekem, azt persze tudja, hogy Algernonnak nincs egyebe, csak az adóssága. De én helyteleníttem a pénzházasságot. Mikor feleségül mentem lord Bracknellhez, nem volt egy fillér vagyonom sem. De azért álomban sem gondoltam arra, hogy ez ahadály lehetne közöttünk... Nos, azt hiszem, meg kell adnom ehhez a házassághoz a beleegyezésemet.

ALGY: Köszönöm, Augusta néni!

L. BRACKNELL: Cecil, megengedem, hogy megcsókolj!

CECIL: /megcsókolja./ Köszönöm, Augusta néni!

L. BRACKNELL: Azt hiszem, jó lesz az esküvőt minél előbb megtartani.

ALGY: Köszönöm Augusta néni! /Egyszerre./

CECIL:

L. BRACKNELL: Őszintén szólva, nem szeretem a hosszú mátkaságot. Alkalmat nyújt a jegyeseknek arra, hogy már a házasság előtt kiismerjék egymás jellemét, ami, véleményem szerint, soha sem ajánlatos.

JANI: Bocsásson meg, hogy a szavába vágok, lady Bracknell. De erről az eljegyzésről szó sem lehet. Cardew kisasszonynak én vagyok a gyámja. Cecil az én beleegyezésem nélkül nem mehet férjhez, amíg nagykoru nem lesz. Én pedig teljes jességgel megtagadom a beleegyezésemet.

L. BRACKNELL: Nem mondaná meg, mi okból?

JANI: Igen kinos rám nézve, Lady Bracknell, hogy kénytelen vagyok őszintén nyilatkozni az unokaöccséről; de azt gyanítottam, hogy hazudik. /Algy és Cecil elképedve néznek rá./

L. BRACKNELL: Hazudik! Az én Algernon öcsém! Lehetetlen! Hiszen oxfordista!

JANI: Félek, hogy ez kétségbevonhatatlan. Ma délután, mialatt én fölöttem fontos és regényes ügyben Londonban jártam, azaz a hazugsággal, hogy az öcsém, bejutott a házamba. Álnéveket használva, sikerült neki a délután folyamán elidegeníteni tőlem a gyámleányom szívét. Azután itt maradt még teára is és megette minden vajaskenyereimet. Még szivtelenebbé teszi azonban egész viselkedését az a körülmény, hogy az első perctől fogva nagyon jól tudta, hogy nekem nincs öcsém és hogy nem is volt soha semmi néven nevezendő öcsém. Megmondtam ezt neki határozottan én magam, tegnap délután.

L. BRACKNELL: Hm! Érett megfontolás után arra határozta^m el magát Worthing ur, hogy unokaöcsém viselkedését önnel szemben egyáltalán nem veszem tudomásul. /Cecilhez./ Jer ide, gyere^m édes gyermekem! /Cecil hozzá megy./ Hány éves vagy, drágám!

CECIL: Voltaképen csak 18 vagyok, de társaságban mindig azt szoktam mondani, hogy 20 éves vagyok.

L. BRACKNELL: /elgondolkozva./ Nos, akkor hamarosan nagykorú leszel és megszabadulsz a gyámság korlátai alól. Ennélfogva a gyámod beleegyezése - ugy látom - nem is tulságosan fontos dolog.

JANI: Bocsánat, lady Bracknell, hogy újra szavába vágok, de kötelességem közölni önnel, hogy Cardew kisasszony nagyatya végrendeletének értelmében csak 35 esztendőskorában lesz törvényesen nagykorú.

- L. BRACKNELL: Ez nem éppen súlyos ellenvetés. A 35 év nagyon vonzó kor. A londoni társaság tele van igen előkelő származású hölgyekkel, akik szabad elhatározásukból éveken keresztül megmaradtak 35 esztendőseknek.
- CECIL: Algy! Tudnál rám várni, amíg 35 esztendőös leszek?
- ALGY: Persze, hogy tudnék, Cecil. Tudod, hogy megtenném.
- CECIL: Igen, ösztönszerűen éreztem ezt. Csakhogy én egyáltalában nem tudnék addog várni.
- ALGY: Akkor hát mit tegyünk, Cecil?
- CECIL: Nem tudom, Moncrieff ur./Cecil az asztal mögé megy. Algy Janihoz fordul./
- L. BRACKNELL: Kedves Worthing ur, minthogy Cardew kisasszony határozottan kijelenti, hogy nem várhat 35 esztendőös koráig, ami - köteles vagyok megjegyezni, - némileg türelmetlen természetűre vall, - arra kérem, fontolja meg még egyszer elhatározását.
- JANI: De kedves lady Bracknell, hisz a dolog egyedül önön múlik; abban a pillanatban, amihelyt beleegyezik Gwendoline-nel való házasságomba, a legnagyobb örömmel hozzájárulok ahhoz, hogy az ön unokaöccse elvegye gyámleányoma
- L. BRACKNELL: /felállva./ Worthing ur, teljesen tisztában kell lennie azzal, hogy indítványáról szó sem lehet.
- JANI: Akkor nincs egyéb hátra, minthogy valamennyien a legszevedélyesebb cölibátusba tegyünk fogadalmat.
- L. BRACKNELL: Gwendoline-nek nem ezt a sorsot szántam. Algy persze tehet, amit akar./Előveszi az óráját./Jer édesem./Gwendoline feláll./Indulnunk kell./Dr. Chasuble jön./

3. Jelenet.

Voltak, Dr. Chasuble.

CHASUBLE_ Megtörtént minden előkészület a keresztelőkre !

- L. BRACKNELL: A keresztelőkre, uram?... Nem korai dolog ez egy kislány?
- CHASUBLE: /olképedve Janira és Algyra mutat./ És a két urienber azt az óhaját fejezte ki, hogy nyomban kereszteljem meg őket.
- L. BRACKNELL: Az ő korukban? Ez a gondolat groteszk és vallástalan! /Algyhoz./ Algernon, megtiltom, hogy keresztelkedjél. Ilyen kihágásokról hallani sem akarok. A bácsid nagyon megharagudnék, ha megtudná, hogy ilyen módra pazarolod a pénzt és az időt.
- CHASUBLE: Azt érzem ebből, hogy ma délután nem lesz keresztelő?
- JANI: Alig hiszem dr. Chasuble, hogy a mostani körülmények között gyakorlati értéke volna ránk nézve a keresztelőnek.
- CHASUBLE: Szomorodott szívvvel hallom ezt az ön szájából, Worthing ur. Nyomban vissza kell sietnem a templomba. A sekrestyéépp az imént értesített, hogy miss Prism másfél órája várakozik ránk a sekrestyében.
- L. BRACKNELL: /felpattanva./ Miss Prism! Miss Prismet mondott, jól hallottam?
- CHASUBLE: Igenis, lady Bracknell. Éppen hozzá indulok.
- L. BRACKNELL: /aggódva./ Kérem, engedje meg, hogy még egy pillanatig itt tartsam önt. Ez a dolog életbevágó fontosságu lehet ránk és a férjére nézve. Mondja kérem, ez a miss Prism nem viaszatassítón rut nőszemély-e, akinek a legtávolabbról sincs köze a neveléshez?
- CHASUBLE: /kissé felhíborodva./ Miss Prism rendkívül művelt hölgy és a becsületesség mintaképe.
- L. BRACKNELL: /elgondolkozva./ Nyilvánvalóan ugyanaz a személy. Nem mondaná meg, mi címen van az ön háztartásában?
- CHASUBLE: /szigoruan./ Ön nőtlen ember vagyok, asszonyom.
- JANI: /közbevág./ Miss Prism híresztendő óta Cardew kisasszony nagybecsült nevelőnője és tisztelt társnője volt

L. BRACKNELL: Azonnal látnom kell ezt a miss Prismet. Mivassa ide.

GRASSELL: Öppen jön - itt is van már. /Miss Prism jön sietve./

4. Jelenet.

Boltak, miss Prism.

PRISM: Azt mondták, hogy én a sekrestyében vár rám, kedves kanonok. Egy és háromnegyed óráig vártam ökre. /Szereveszi lady Bracknell, aki dermesztő pillantással fixirozza. Prism elsápad és remégni kezd. Szorongva körülnéz, mint ha egórutat keresne./

L. BRACKNELL: /szigorú bírói hangon./ Prism!

PRISM: /szégyenében lehorgasztja a fejét./ Lady Bracknell!

L. BRACKNELL: Miss Prism, ide jöjjön! /Prism elésatosan közeledik./

Prism! Hol a kisbaba? /Általános elképedés. A kanonok borsalonnal visszariad. Algy és Jani aggódva akarják

óvni Cecilt és Gwendolinet, hogy meg ne hallják a későbbi nyilvános botrányt. Prism nem felel./ 34 esztendő

vel ezelőtt, maga Prism, eltávozott lord Bracknell házából, a Grosvenor Street 104 száma alól, egy gyermekkosci

vak, amelyben egy finemű kis baba feküdt. Többé nem tért vissza. Pár hét múlva a fővárosi rendőrség leg gondosabb

nyomozásának sikerült a gyermekkosci megtalálni a Hyde Park egyik főlreosó zugában, ahol elhagyottva állt.

Egy háromkötetes regény kézírata volt benne, amelynek minden lapja a rendesen is fölkihoritóbb érzélgéssel

volt tele. /Prism önkéntelenül felháborodik./ De a kisbaba nem volt sehol! /Mindnyájan Prismre néznek./ Prism

Hol a kisbaba? /Sínájtá/Színnet./

PRISM: Lady Bracknell, szégyenkezve vallom be, hogy nem tudom.

Oh, bárosak tudnám! Az eset a maga csupasz valóságában

PRISM: ~~Ama-nap-regge~~ következő.- Ama nap reggelén, amelyet említeni tetszett, s amely örökké bevéssődött az emlékezetembe, készültem, mint rendszer^e, megsétáltatni a kisbabát a gyermekkocsiban. Nálam volt kissé ócska, de tágas kézitáskám is, amelybe regényem kéziratát akartam tenni, amelyet kevés szabad órámban irtam. A szellemi elszórakozás egyik pillanatában, amelyet sohasem bocsáthatok meg magamnak, a kéziratot a gyermekkocsiba tettem, a kisbabát pedig a kézitáskába.

JANI: /aki feszülten figyel./ De hova tette a kézitáskát?

PRISM: Ne kérdezz-e tőlem, Worthing ur !

JANI: Miss Prism! Ez fölöttébb fontos dolog rám nézve; követelem, hogy megnondja, hova tette a táskát, amelyben a gyermek volt ?

PRISM: A Viktória pályaudvar málházó helyiségébe, a brightoni vonalon. /Megsemmisülve egy székbe rogy./

JANI: Egy pillanatra fel kell ugranom a hálószobámba. /El./

CHASUBLE: /az asztal mögött a pamlagra leül./ Mit gondol, mi lehet ez, lady Bracknell ?

L. BRACKNELL: Gyanítani sem merem doktor Chasuble.

/Felülről lárna hallatszik, mintha valaki ládókat dobálna ide-oda, mindnyájan fölnéznek./

CECIL: /fölnézve./ Jani bácsi, úgy látszik nagyon izgatott.

CHASUBLE: A kegyed gyámja nagyon könnyen felizgul.

L. BRACKNELL: Ez a lárna rendkívül kellemetlen. /Megint hallatszik a lárna./

CHASUBLE: /fölnéz./ Most elcsendesült a lárna.

L. BRACKNELL: Bár csak eredményre jutna már végül.

GWENDOLINE: Ez a bizonytalanság rettenetes. Remélem, nem sokáig tart

JANI: /belép, kezében fekete bőrtáskával./

5. Jelenet.

Voltak, Jani.-

- JANI: /Prisához rohan, aki még mindig a széken ül./ ^{És} tásko, miss Prism ? / Átnyújtja neki./ Nézzé meg jól, mielőtt beszélsz. Nemcsak egy élet boldogsága függ a válaszádtól.
- PRISM: /feláll./ Egy látszik, az én táskám. Igen, itt a repedés, amel-
ifjabb és boldogabb napokban egy Cowe-Streeti omnibusz fel-
fordulásakor támadt rajta./ Kinyitja a táskát, biztosabb és
vidékebb hangon./ Itt vannak a száron a kezdetűim. És a
tábla kétségtelenül az enyém. Örvendek, hogy így váratlanul
viSSzakapom; nagy kényelmetlenségre volt, hogy oly soká es-
tendőm át nélkülözöm kellett.
- JANI: /pathetikusán./ Miss Prism, sokkal többet kap vissza, nemcsak
ezt a készitáskát. Én voltam a kisbaba, akit beletett.
- PRISM: /rémredez./ Őm ?
- JANI: /átülelve őt./ Igen...anyám!
- PRISM: /méltatlankodva hátrél./ Nothing ur? Én hajadon vagyok!
- JANI: hajadon! Nem tagadom, hogy ez súlyos csapás! De végül is
kinek van joga követ dobni arra, aki annyit szenvedett ?
Vajjon a bünbénat nem engedhetelheti ki egy dőre perc mi-
vét ? Miért legyen más törvény a férfiakra és más a nőkre ?
Anyám, én megbocsátok neked! / A táskát Chasuble elé dobja.
Prismet újra át akarja ölelni./
- PRISM: /még jobban felháborodva./ Nothing ur, tévedés van a dolog
ban./ Lady Bracknellre mutat./ Ott áll az a hölgy, akitől
megtudhatja, ki én voltaképen./ A háttérbe vonul. Chasuble
nyoránban. Beszélgetnek./
- JANI: /széket után./ Lady Bracknell, a világért sem akarnék kivón
csinok látszani, de nem volna szives mégis küszölni velem,
ki vagyok ?

L. BRACKNELL: Félek, hogy az, amit közölnöm kell önnel, nem igen lesz Moncrieffnének, inyére./Feláll./Őn szegény nővéremnek, ~~Moncrieffnének~~ ~~Moncrieffnének~~ a fia, s ennél fogva Algernon bátyja.

JANI: Algernon bátyja?! Hát akkor mégis van öcsém? Tudtam, hogy van öcsém! Mindig mondtam, hogy van öcsém. Cecil, hogy is kételkedhettél benne, hogy van öcsém./Algy hozzá megy./Dr. Chasuble, ime, az én boldogtalan öcsém! Gwendoline, ime az én boldogtalan öcsém!

GWENDOLINE: /Janihoz./Drágám! De, hogy szeresselek most, egyetlenem? Mi a keresztnéved most, hogy más lettél?

JANI: Szétszéges ég...Erről egészen megfeledkeztem. Augusta néni, csak egy pillanatra. Meg voltam már keresztelve, mikor miss Prism benne felejtett a kézitáskájában?

L. BRACKNELL: /nagyon nyugodtan./Szülőid, akiknek hozzád való szeretete mérhetetlen volt, elárasztottak minden pénzen szerezhető luxussal, beleértve a keresztiséget is.

JANI: Akkor hát meg vagyok keresztelve! Ez rendben van. De mi volt hát a nevem? Hadd hallom a legrosszabbat.

L. BRACKNELL: /szünet után./Elsőszülött fiu létedre természetesen az atyád nevére kereszteltek.

JANI: /ingerülten./ De mi volt az atyánk keresztnéve?

L. BRACKNELL: Most már emlékszem, hogy atyádnak Szilárd volt a neve.

GWENDOLINE: Szilárd! Éreztem az első pillanattól fogva, hogy csak Szilárd lehet a neved!

Jani: /egyszerre./ Gwendoline!

CHASUBLE: / - " - / Laetitia!

PRISM: / - " - / Chasuble!

ALGY: / - " - / Cecil!

GWENDOLINE: / - " - / Egyetlen Szilárdom!